

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 4 po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.

Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 centów, pocztą 7 centów. — Biuro Redakcyi i Administracyi ulica Wałowa nr. 29. — Listy należy frankować. — Reklamacye otwarte wolne od opłaty.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł., półrocznie 8 zł., kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct. W miejscu rocznie 12 zł., półrocznie 6 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.

Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do „Gazety Lwowskiej” otrzymują cało- i półroczni abonenci bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca lub od 1 lipca do końca grudnia, ewentualnie zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct., drudzy 30 ct. — Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 centów kilkunastu do 6 centów od miejsca 1 wiersza.

Inseraty przyjmują w Austrii i Niemczech wszystkie agencye anonsów; we Francji w Paryżu wyłącznie agencya p. Adama, 4. Rue Clément 4.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA

Lwów, 17 listopada.

Z dobrego źródła zaczerpnięte informacje obalają niemal stanowczo pierwotne przypuszczenie, że w zamachu na króla serbskiego jedyną pobudkę stanowiła osobista żądza zemsty Heleny Markowiczowej. Dotychczasowe śledztwo miało już przekonać sędziów, że kobieta ta była współniczką i narzędziem formalnej konspiracyi, w której program wchodzi także królobójstwo. Owo źródło, z którego pochodzi ta informacja, zasługuje na wszelką wiarę. Zresztą podobna rzecz mogłaby być zmyślona w pierwszej chwili po zamachu, gdy otwarte było szerokie pole dla wszelkich domysłów a żaden z nich nie mógł być od razu ani sprawdzony ani zaprzeczony. Dziś jednak, kiedy śledztwo zbliża się ku końcowi i wkrótce rozprawa publiczna przed całym światem odsłoni wszystkie motywy i szczegóły, wiadomość taka, jak powyższa, zostałaby pewnie w lot urzędownie zaprzeczona, jeżeliby to możliwem było.

Wobec tej wiadomości sensacyjnej przypomnieć się musi wszystkim fakt, że jeden z organów panslawistycznych na dwa tygodnie przed zamachem rozprawiał o tem jako o rzeczy postanowionej, dodając, że nawet wysokie osoby są wmięszane w spiszek przeciw panującemu. Dodatek ten pozostał brednią tylko, ale zamach nastąpił rzeczywiście. Może to być przypadek tylko, że tak prędko sprawdziła się plotka dzienni-

karska, ale przypadek tego rodzaju jest w każdym razie uderzający. Odtąd wszystko, co rossyjska prasa panslawistyczna napisze o stosunkach serbskich, trzeba będzie traktować poważnie. Jeżeli tak ważna przepowiednia ziściła się przypadkowo w tak krótkim czasie, to może znowu wydarzyć się podobny przypadek!

Z tego samego źródła, które rzuciło nowe światło na zamach belgradzki, nadeszła równocześnie wiadomość, że radykalne stronnictwo serbskie wchodzi w alians z liberalnym stronnictwem na podstawie programu, który Risticz w ostatnich czasach postawił. Program ten traktował sprawy wewnętrzne Serbii jako rzecz drugorzędną, a główny nacisk położył na politykę zewnętrzną. Związek bałkański i zjednoczenie Serbii w granicach naturalnych — oto dwie główne myśli ostatniego programu Risticza. Jak ten związek ma przyjść do skutku i czyim kosztem, Serbii, Bułgarii czy Czarnogóry, kto panować będzie nad tym związkiem, a kto będzie napowrót wasalem jak niegdyś za czasów panowania tureckiego na całym półwyspie, jakie to są granice naturalne Serbii, i jakimi środkami do nich dotrzeć można — to wszystko pozostaje zagadką, niejasną jak wszystkie programy Risticza, ale mimo to niebezpieczną, bo kto ma pretensję zostać Cavourem południowo-słowiańskim, ten oczywiście nie ogląda się na sąsiadów.

Koalicja radykałów z liberałami nie może wyrzucić takiej presyi na króla, żeby wszystko miało pójść w zapomnienie, co w ostatnich czasach przedstawiane było jako oficjalny pro-

gram Serbii na przyszłość. Poddawszy się koalicji intrygantów politycznych, którzy bezmyślnie lub z planem z góry uknutym chcą utopić niepodległość Serbii w takim odmeście, jak związek państw bałkańskich, król abdykowałby politycznie w swoim i całej dynastyi imieniu. Natomiast w lojalności wobec sąsiadów, z którymi Serbię łączą najżywoźniejsze interesy polityczne i materialne, w stałości dla raz obranego programu i w niezłomnej energii wobec stronnictw opozycyjnych król serbski znajduje wszelkie rękojmie nie tylko dla własnego tronu, nie tylko dla przyszłości swojej dynastyi, lecz i dla szczęśliwej przyszłości kraju.

Sprawy krajowe.

(Reforma szkół średnich).

II.

Trudność takiego odgraniczenia ustawodawstwa od zarządzeń wykonawczych w sprawach szkół ludowych i gimnazjów w Austrii tem większa być musi, że zachodzi potrzeba odróżnienia i przestrzegania kompetencyi przyznanej przez konstytucyę grudniową §. 11 lit. i §. 12 ustawodawstwu państwowemu w stosunku do ustawodawstwa sejmów krajowych. Pierwsze ma określać jedynie zasady, drugie rozwinąć je według potrzeb każdego kraju monarchii z osobna, a w Galicyi nadto, stosownie do postanowień statutu Rady szkolnej, według projektów, przez tę magistraturę przygotowanych. Na obu stopniach ustawodawstwa wypadnie staranny czynić rozdział pomiędzy postanowieniami, które do niego wchodzić będzie rzeczą potrzebną lub pożyteczną, a prawidłami postępowania, które instrukcyom władz lub praktyce pozostawić należy.

W sprawozdaniu komisji złożonej przez zarząd Akademii umiejętności tylko w przybliżeniu, lecz weale niezupełnie uczyniono zadość temu wymaganiu. Zajawszy w ogóle stanowisko ustawodawstwa austriackiego, zdawałoby się, że komisya wskaże bądź w połączeniu z jego głównymi zasadami, bądź odrębnie w formie skodyfikowanego projektu specjalnej ustawy zmiany, jakieby drogą reformy w szkolnictwie należało zaprowadzić a obok tego osobno, może w formie motywów do projektu, szereg uwag z metodyki, mogących wypełnić treść przyszłych instrukcyj. Sprawozdanie pełnej komisji nie przekracza nigdzie charakteru rozprawy, nagnającej usterki, dającej rady lub wyrażającej powzięte mniemania. Chociaż miejscami uwydatnione są niektóre myśli tak, iżby się zdawać mogło, że je przeznaczono do zamierzonej ustawy, wszelako nie są ujęte ani w formę, w którejby mogły być uchwalone, ani oddzielone należyście od reszty uwag, których umieszczenie w ustawie byłoby może mniej potrzebne albo jako umieszczenie uwag polemicznych wręcz niewłaściwe. Praca komisji nieskodyfikowana posiada jak na projekt ustawy zamało ścisłości i zawiera wiele luźnego materiału, a na instrukcyę jest nie dość szczegółowa. Brak kodyfikacyi jeszcze jedną ma niedogodność, której milczeniem niepodobna pominąć. Wychowanie gimnazyalne rozliczne obejmuje w sobie czyniki Uwzględnić trzeba stronę pedagogiczną i dydaktyczną. Każda z nich posługuje się rozmaitemi środkami, które, aby osiągnąć skutek jednolity i pożądaný, winny sprowadzone być do wzajemnej równowagi, i równomiernie wpływać na rozwijające się indywidualności młodzieńca. Z jednej strony względy wzrostu fizycznego obok postępu moralnego i umysłowego, z drugiej liczba i rozmaitość przedmiotów nauki wymagają ścisłego obliczenia stosunku co do treści, sposobu i czasu, w jakim środki do osiągnięcia objętych temi względami lub przedmiotami celów zastosowane być mają albo mogą. Niepodobna poświęcić wszystkich innych względów samemu tylko wychowaniu fizycznemu, albo je zaniedbać w mylnem mniemaniu, że się tym sposobem do tem świetniejszych dojdzie w wychowaniu moralnem lub umysł-

Rossya w XVI wieku.

(Zmakin W. Metropolit Daniil i jego soczinnija. Moskwa 1881.)

I.

(Ciąg dalszy.)

Ciemnota umysłowa i brak zupełny szkół wpłynęły na jednostronność rozwoju życia religijnego, co wywołało jeszcze większe poszanowanie obrzędów. Dla braku szkół, kościół stał się jedynym miejscem, gdzie naród uczył się religii i bogobojności, ale w tym kościele wszystko się zasadzało na wypełnieniu tych lub owych praktyk religijnych, z którymi naród się żył i widział w nich strone istotną życia religijnego. Wszystko to są warunki ujemne, sprzyjające rozwojowi formalizmu religijno-kościelnego, które zawierają się w samym tylko charakterze staro-rossyjskiej oświaty. Brak wychowania naukowego, a wskutek tego i zapytrywania się krytycznego na zdobyte wiadomości, przyczynił się, jak to już widzieliśmy, do tego, że nie umiano odróżniać prawdziwych i bezwzględnie oryginalnych pism kościelnych od fałszywych i wątpliwych, a w ogóle sprzyjał do rozpowszechnienia mających obowiązujece znaczenie powag kościelnych. Z biegiem czasu same piśmiennictwo kościelne przyjęło kierunek religijno-formalny; pomniki z tego okresu świadczą, że kierownicy narodu więcej czasu i pracy poświęcali na roztrząsanie kwestyj obrzędku, niż na wyjaśnienia zasad moralności chrześcijańskiej w jej głębokim i duchownym znaczeniu. Dzięki tym wszystkim warunkom razem wziętym, naród rossyjski, mało obznajomiony z nauką dogmatyczną prawosławia, a żyjąc i wychowując się pod wpływem surowych obrzędów kościelnych, widząc częściej oddawaną tym obrzędem we współczesnej literaturze kościelnej i będąc już od wieków przyzwyczajonym

przekładać obrzędy nad istotę religii, jej dogmaty i prawdy moralne, zaczął mieszać stopniowo w umyśle swoim dogmaty i obrzędy, i przenosić cechy i własności pierwszych na ostatnie. Taką drogą wytworzył się kolejno pogląd na obrzęd, jako na coś identycznego z dogmatem. Zład przejście naturalne do tego, że cechy dogmatu — jego niezmiennność wieczną zaczęto przenosić w pewnej mierze na obrzęd.

I rzeczywiście w XV wieku dogmatyzm kościelny rozwinął się do tego stopnia, że na odmiany w obrzędach zaczęto spoglądać, jak na odstępstwa dogmatyczne, uważając za najwyższy szczyt mądrości a zarazem i za wielką śmiałość dodanie choćby jednej liczbki do przyjętego od wieków porządku. Takie dodatki i zmiany niezwykłe stały się przedmiotem ogólnej uwagi i jako wypadki szczególnie ważne zapisywały się do kronik. Bardzo istotne i znaczne zmiany wywoływały spory ożywione, dotyczące całej inteligencyi. W XV i XVI w. wynikło wiele sporów z powodu różnic, jakie w niektórych obrzędach zaprowadzono.

Tymczasem obok religijnego formalizmu rozwijał się w znacznej mierze ascetyzm. Piśmiennictwo swojemi bizantyjskimi poglądami sprzyjało temu rozwojowi. Ideałem moralności najwyższej stawało się życie klasztorne, które mogło jedynie zbawić człowieka. W rzeczy samej widziimy zwiększanie się nadzwyczajne ich liczby; kiedy w wieku XI do XIV zjawilo się 87 klasztorów, w XIV i pierwszej połowie XV liczba ich doszła do 150. W takim samym stosunku zwiększała się ich liczba w wieku XV i XVI tak, że według badań historyków kościoła rossyjskiego w tym czasie liczba nowych klasztorów była dwa razy większą od istniejących w XV w. Klasztory te, jak już wiemy, były jedynymi prawie ogniskami oświaty. Z nich i pod ich kierunkiem wychodziła oświata na Rossyę całą. Okres jednak tak wielkiego wzrostu klasztorów (wieki XV i XVI) był wiekiem największej umysłowej ciemnoty Rossyi. Oświa-

ta, w tym wieku „odrodzenia“ na Zachodzie, była w największym upadku, nie miała ona żadnego wpływu na wyższe duchowieństwo, a cóż dopiero mówić o niższym, w pośród którego, według świadectw wiarogodnych „mnoży się nie umiejąc kniż“. Biskupi, według słów arcybiskupa Izidora, wyrzeczonych do papieża Eugeniusza, byli to ludzie nieuczenni („ludi nie kniżnyje“) i tego świadectwa nie odrzuca historyk kościoła rossyjskiego metropolita Makary († 1882). O biskupie twerskim powiada, że on „mało uczon bie grammatie“. Ludzie świeccy w sferach wyższych społeczeństwa nie tylko pisać, ale i czytać nie umieli. W dyplomatach z wieku XVI nieraz znajdujemy, że książęta i dzieci bojarzkie, nie podpisują się, bo pisać nie umieją (grammatie nie umieją). Żywociarz bohatera bitwy kulikowskiej powiada o nim, że „nie był choroszto izuczen knigam“. O Bazyliem Ciemnym wiemy, że ani czytać, ani pisać nie umiał. Wyjątek z tej reguły ogólnej stanowi Iwan Groźny, znany z korespondencyi z księciem Kurbskim.

Wobec tego mowy być nie może o systemach wychowania w starej Rossyi. Szczytem mądrości była nauka czytania i czytanie w księgach świętych. Moralisci i pedagodzy, sit venia verbo — bo tu rozumiemy Sylwestra z Domostrojem — mówili o tem, jak uczyć (czy raczej wychowywać) dzieci, a nie czego uczyć. Jedyny pomnik literatury moralno-pedagogicznej w XVI wieku, Domostroj, nosi na sobie cechę praktyczną; jego zadaniem jest wskazanie, jakie cnoty potrzebne są do „żywota poczciwego“. Najprzód podaje przepisy, dotyczące się wiary i nabożeństwa, dalej wykazuje obowiązki męża, żony, domowników i nareszcie daje przepisy do urzadzenia domu i gospodarstwa. Wychowanie mało różniło się od chowania (język rossyjski posiada odpowiedni ekiwok — wospitanije i pitanije). Domostroj powiada, że ojciec ma się starać dochowac syna, w strachu bożym, nauczyć czytać, a może i rzemiosł jakich, a głównie baczyć na jego moralność. Sobór

1551 r. chciał zapobiedz temu tak oplakane-mu stanowi oświaty i postanowił, aby we wszystkich miastach wybrać księży dobrych i dyakonów i w ich domach urządzić szkoły do nauki czytania i śpiewu. I te nawet szkoły nie przysły do skutku. Nielepszy los spotkał i pierwszą drukarnię, założoną w Moskwie w r. 1563. Ledwo dwie książki wydrukowano, gdy ludzie nieoświeceni i przesądni powstali przeciw drukarni, pod pozorem, że szerzy herezję. Drukarze Fiodorow i Mściławiec uciekli na Litwę, a dom ich zburzono. Z tego też powodu najwięcej książek rossyjskich drukowanych pochodzi z Litwy, gdzie w Zabłudowie, Ostrogu i Wilnie były pierwsze drukarnie. Pierwsza zaś książka słowiańska ujrzała światło dzienne w Krakowie.

Aż do końca XVI w. trwał ten kierunek ascetyczny religijny w piśmiennictwie rossyjskim; dotąd nie było prawie żadnych powieści ze „zgniłego zachodu“, gdzie w owym czasie oświata dopięła najwyższego szczytu, gdzie życie społeczne tak się zmieniło od połowy XV wieku. Tu w Rossyi moskiewskiej rozwijało się życie „samobytnie“, wolne od wszelkich wad i herezji europejskich, a tam, na zachodzie, całe społeczeństwo rzuciło się w wir nadzwyczajny życia, oświata doszła już punktu kulminacyjnego, ale i moralność spadła w przepaść niezgłębioną. Obok wielkiej erudycyi najspokojniej nieścisła się zbrodnia największa, zepsucie ostateczne, upadek moralny zupełny.

Zobaczmyż teraz, jak wyglądało życie społeczne w tym świecie odrębnym, w tym świecie mocno strzeżonym od wszelkich wpływów nauki, aby człek nie popadł w herezję, lub aby nie zwaryował od ksiąg (zawszolsia jest w knigach). Rzućmy okiem na obraz życia domowego tego człowieka „samobytnego“, niekniętego jadem oświaty zachodniej, tego ideału nowych słowianofilów. Ale tu mówić możemy tylko o życiu bojara i dworzana rossyjskiego, boć on tylko żył — nie żyła żona jego i dzieci. On był panem wszech-

wem rezultatów. Zwichniętoby sprawę pedagogiczną instruktory, gdyby jeden jej przedmiot chciałno do tego stopnia przekładać nad inne, iżby się to równało zupełnemu ich zaniedbaniu lub nieusprawiedliwionemu upośledzeniu. Popełniono by błąd, gdyby je wszystkie i każdy z osobna podawano bez względu na to, o ile wykład jednego przysporzyć może drugiemu trudność lub ułatwienie, albo tak iżby porządek nauczania w jednym burzył porządek przyjęty dla wszystkich lub dla pokrewnych przedmiotów. Aby uniknąć takich wadliwości, potrzebne jest ułożenie systematycznego rozkładu nauki według jej części i stopni z dołączeniem wskazówek o jej kierunku i granicach, tak iżby organiczny związek między przedmiotami wykazał zarazem możliwość wykonania całości.

Byłby to projekt, zawierający ściśle określone postanowienia, co do zadań, jakieby w każdym dziale swych czynności spełnić miała szkoła. Takiego projektu nie wypracowała ani nie przedłożyła komisja Akademii umiejętności. Rada szkolna krajowa mogłaby tylko z zawartego w sprawozdaniu komisji materiału uwag lub spostrzeżeń ułożyć odpowiednio projekty tak ustaw jak i rozmaitych instrukcyj, uzupełniając według własnego uznania pozostałe luki lub wyznaczając dla każdego postanowienia stosowne miejsce. Byłoby to jednak zadanie trudne do wykonania, bo nie byłoby w żadnym razie pewności, o ile się zbliżono do zdania komisji lub oddalono się od niego. Dla Rady szkolnej krajowej pozostała tylko możliwość, zbadać kierunek myśli i poglądy komisji w ogóle, aby ocenić, czy sprawozdanie mogłoby służyć za podstawę dalszych obrad lub projektów i jakie z nich dla naszego szkolnictwa dałaby się wyciągnąć korzyści.

Powołana przez zarząd Akademii umiejętności komisja ograniczyła się do wniosków o samych tylko gimnazyach. Sprawozdanie mówca słusznie to postępowanie uchwałą Sejmu, nie obejmującą szkół realnych. Można by mniemać, że komisja uważała gimnazja za jedyne szkoły, które, odpowiadając zadaniu wychowania pośredniego pomiędzy początkową nauką a wyższemu umiędzynemu i specjalnemu wykształceniu, zdolne są przygotowywać młode talenty tak do uniwersytetów jak do akademii technicznych. To pytanie jednak komisja z góry usunęła, gdyż uważała je uchwałą sejmową za rozstrzygnięte. Pozostała więc w obrębie kwestyj, dotyczących się urzędzenia i prowadzenia wyłącznie gimnazjalnej nauki.

Nie we wszystkim jednak przestrzegano zakresu w uchwale sejmowej granic. Pytanie, czyliby zamiast praktykowanej dotąd w gimnazyach dwustopniowości nauki w niektórych przedmiotach, nie można lub nie należało zaprowadzić instrukcji o jednym tylko kursie, nie uważała komisja za przekazane sobie, chociaż tyczy się nauki gimnazjalnej. Rozstrzyga je jednak w toku rozprawy jakoby mimochodem, nie zbadawszy widocznie jego istoty i doniosłości. Za to w innych rzeczach, jak sama komisja oświadcza,

jej „odpowiedzi idą dalej niż pytania i porządkują rzecz niejedną w pytaniu niedokładną“.

Na wstępie sprawozdania podniesiono powszechnie — jak twierdzi, komisja Akademii — w kraju naszym zdanie, któremu ze swojej strony bynajmniej nie przeczy, że gimnazja nasze w ciągu kilkunastu lat ostatnich upadły. Zarzuty podnoszone mają się tyczyć tak naukowej, jak moralnej ich strony. Stwierdzając „obniżenie się“ poziomu wiedzy w każdym poszczególnym przedmiocie, czemu znowu towarzyszą, jak dodaje sprawozdanie, skargi na brak fizycznego i moralnego zdrowia, na brak energii w pracy i zamiłowania naukowego, na czerzość i powierzchowność pokolenia opuszczającego szkoły średnie. Potwierdzenia tych głosów dopatruje komisja w znizaniu warunków egzaminu dojrzałości, w wypuszczaniu to jednego, to drugiego przedmiotu z seryj obowiązkowych. Przypomina to jej czasy pełnego tych egzaminów rygoru, gdy językiem wykładowym był język niemiecki. Z gorczyczą nieledwie patrzy w przeszłość, i zdawałoby się prawie, że dąży do jej wskrzeszenia razem z obym językiem wykładowym, gdyby się na innym miejscu wyraźnie nie zastrzegła przeciw takiemu przypuszczeniu.

Możeby się nie wydało stosowne, gdyby Rada szkolna krajowa, odpowiedzialna wobec kraju za postęp w wychowaniu publicznym, chciała wbrew twierdzeniu o upadku gimnazyów w ciągu lat ostatnich, utrzymywać, że wszystkie pojawiające się pod tym względem ujemne sądy są nieuzasadnione. Pełniąc włożone na nią obowiązki, Rada szkolna wyraziła musi spokojnie wyroku światłej opinii a następnie historii. Nie może jej być tajemnym, że jak wszelkie ludzkie dzieło, tak i publiczne wychowanie w każdej chwili ma pewne usterki lub ułomności, które potrzebują naprawy. Rada szkolna krajowa tylko z wdzięcznością może przyjmować uwagi o stanie szkół lub o drodze do ich udoskonalenia. Nie dostrzega jednak, żeby zawarte w uwagach komisji wskazówki zmierzały do tego celu.

Delegacye.

Peszt, 15 listopada.

(gh.) Spełnia się, co przewidywał dr. Smolka, że obrady delegacji austriackiej pójdą gładko, i że rządowy preliminarz budżetu wspólnego będzie uchwalony prawie bez zmian. Na dzisiejszym posiedzeniu plenarnem obrady i uchwały postąpiły tak daleko, że pozostaje do uchwalenia już tylko budżet okupacyjny i zamknięcie rachunków z r. 1880. Czytelnicy esadzą, czy mowa p. Plenera, która wedle zamiaru lewicy miała prowokować Polaków i wywołać w ten sposób dyskusję, w której byłaby może okazała się dysharmonia na prawicy, szczególnie

między Polakami a referentem komisji bar. Hübnere — czy mowa ta rzeczywiście była tego rodzaju, żeby odpowiedzi wymagała. Co już w obradach komisyjnych nad działem nadzwyczajnych wydatków wojskowych o fortyfikacjach galicyjskich powiedział gen. Latour, co w duchu potwierdzającym jego uwagi powiedzieli pp. Grocholski i Czerkawski, co nakoniec w sprawozdaniu swem o etacie ministerstwa spraw zagranicznych lekko napomknął referent baron Hübner, z pewnym nawet zaparciem się samego siebie — wszystko to wystarczyło delegatom naszym za rozwlekłą może dyskusję *in pleno*, a mowa p. Plenera w gruncie rzeczy nie zawierała bynajmniej negacji czegokolwiek z obrad komisyjnych.

Oto przebieg posiedzenia. Po zagajeniu przez prezesa Smolkę i oznajmieniu, że powołany w miejsce ks. Poreii ks. Rosenberg zrzekł się mandatu, iż przeto powołany został hr. Trauttmansdorff (jest to przeto już siódma zmiana w składzie delegacji z Izby wyższej), przystąpiono do porządku dziennego.

Bar. Hübner jako referent komisji budżetowej z etatu ministerstwa spraw wewnętrznych, odczytuje sprawozdanie, w którym jest delikatna wzmianka o pewnej nieufności do polityki rosyjskiej z wszelkimi zresztą uznaniem pokojowych chęci samego panującego. Wzmianka ta, jak wiadomo, była w komisji zaczepiona tylko przez barona Serinzege, a przez dyskusję wywołaną właśnie tą zaczepką, nabrała dopiero pewnego znaczenia, bo komisja aprobowała ją prawie jednomyślnie.

Zabrawszy głos tuż po referencie, powiedział p. Plenar, co następuje: Minister spraw zagranicznych przedstawił w komisji stosunki monarchii do państw zagranicznych jako bardzo pomyślne i powiedział, że o ile sięga ludzkie przewidywanie, pokój na czas długi jest zabezpieczony. Radym wierzyć, że te oświadczenia nie są prostru konwencjonalne, lecz wyrażają rzeczywistą dążność rządu naszego i stwierdzają zarazem pokojowe usposobienie gabinetów obcych. Te zapewnienia pokojowe otrzymały pewne potwierdzenie w mowie tronowej na zagajenie sejm pruskiego. Stanowisko nasze na Wschodzie może wzmocnić się tylko, gdy tamtejsza opinia publiczna zwolna dojdzie do przekonania, że Austro-Węgry prowadzą politykę pokojową. Dotychczas rząd przynajmniej serbski uznł to, że monarchia nie nosi się z złemi zamiarami wobec tych małych państw, że przeto bez narażenia swego bytu państwowego może łączyć się z Austrią w kwestiach materialnych. Opinia publiczna nowego królestwa niestety jeszcze nie uznaje tego i stąd to nasze stosunki przyjazne z Serbią są jeszcze nieco chwiejne. Tak samo ma się rzecz z Rumunią. Królestwu temu monarchia nasza bynajmniej nie zagraża, a jednak politycy tamtejsi nie mogą pozbyć się pewnych niejasnych obaw, tak że nieraz z podrzędnych kwestyj handlowo-politycznych robią wielkie kwestje polityczne. jak

gdyby narodowa i państwowa niepodległość ich kraju była narażona na niebezpieczeństwo. Rząd nasz przeto powinien rozwiać te obawy i doprowadzić te państwa zwolna do przekonania, że Austria nie godzi wcale na ich niepodległość. Chociaż rząd spełnia to zadanie swoje, nie od porusza jednak będzie, że i z łona reprezentacji ludności odezwie się głos na rzecz polityki pokojowej. Ludność naszej monarchii pragnie zachowania pokoju. Nie myślę tu poruszać ciężkich walk domowych, które sprowadził na państwo terrazniejszy gabinet austriacki; ale zdaje mi się, że mimo wszelkiego antagonizmu między Niemcami a Słowianami w Austrii wspólne wszystkim jest poczucie, że potrzeba zachować pokój monarchii. Opinia publiczna ma w Austrii stosunkowo mało sposobności do wynurzenia pokojowego usposobienia swego. Rada państwa pełna zatargów narodowościowych i kwestyj materialnych, w ogólności jednak opinia publiczna wszędzie zamilowana w pokoju. Jeżeli tu i owdzie odzywają się głosy w innym duchu, to są to głosy odosobnione i nie reprezentują usposobienia krajów o wielkiej sile podatkowej. Ludność pragnie powagi monarchii w Europie, ale nie chce agresyji w żadnym kierunku. Usposobienie jej nie zagraża żadnemu państwu zagranicznemu, i żadne państwo zagraniczne w słusznym postępowaniu swem na zewnątrz nie spotka się z niechęcią Austrii. Jeśli przeto ludność nasza pokojowo jest usposobiona, to ma także pewne prawo spodziewać się, że w państwach ościennych, w których niekiedy odzywają się głosy szowinistyczne w innym duchu, zwolna lepsze zapanuje przekonanie. Są kraje z silnie rozwiniętym poczuciem narodowym, których część ludności prze ku akcyi na zewnątrz i nieraz prądy takie są powiązane z stosunkami wewnętrznymi. Dobrze zrozumiany jednak interes wszystkich państw ościennych nie popycha żadnego z nich do zakłócenia z Austrią. Nie ma niebezpieczeństwa, jak gdy się zaczyna i grać z ewentualnością wojny, gdy sfery polityczne i wojskowe zapędzą się w kierunku idei, iż ostatecznie wojna jest niunikniona, że przeto lepiej raz ją rozpocząć i skończyć. Takie prądy często sprowadzały wojny wielkie i zgnębne, które znowu wytwarzały zarzewie nowych wojen. Ale są w dziejach inne także przykłady. Często stosunki między państwami bywały tak naprężone, iż zdawało się, że wojna jest nieunikniona. Dwa razy zachodziło to od czasu kongresu wiedeńskiego między Anglią a Francją, w r. 1840 i około 20 lat potem. Szowiniści podszczywali do wojny, ale mądrości i rozwadze mężów stanu powiodło się przebyć okres krytyczny, a w kilku lat potem takina stał zwrot w opinii publicznej, że zamiast wojny zrobił się z tego sojuszu najcisłszy. Tak samo było z naszym stosunkiem do Niemiec. W latach od 1866 do 1871 wojna między Austrią a Niemcami wisiła w powietrzu; dziś nikt już o niej nie myśli, a z rzekomej sprzeżności interesu zrobił się

władnym, despotą w rodzinie. Kobieta według ideału religijno-ascetycznego była nosobieniem wszego złego, nacytium dyabelskim, źródłem wszelkich pokus, a więc zamykano ją w teremie, strzeżono, jak niewolnicę i tam tylko skracala sobie żywot nieszczęśliwy robotą ręczną, nie przez potrzebę pracy, lecz dla zabicia czasu. Na wychowanie dzieci wpływu mieć nie mogła, bo i te od niej odsuwano, aby ich nie psuła. Ojciec jeden trzymał dom w grozie, a widzieliśmy jak wychowywał dzieci. O życiu chłopca nie ma co i mówić, on niewolnik bez głosu — „rab biestowiesnyj“, prowadził żywot bydlęcy, pracując jak wół robooczy pięć dni w tygodniu, a czasem i więcej na pana swego. Pozostaje więc jeden bojarzyn i dworzani panem w społeczeństwie; jego więc żywot może nas tylko obchodzić.

II.

W życiu społecznym starożytnej Rosyi wiele było warunków przyczyniających się do moralnego zepsucia społeczeństwa. Do nich zaliczyć wypada szczególnie rys charakteru narodowego — wstręt do pracy trudnej, ciągłej, wymagającej cierpliwości; wyższa klasa pogardzała nawet wszelką pracą poważną, ponieważ jako zaletę każdego człowieka wyższego stanu uważano beczynność, zniechęcałość i nieruchomości. Rosyjskie „awos“ i „kojekak“ zbyt są znane, żeby się nad nimi zastanawiać. Oddawać się handlowi i rzemiosłom mogli tylko ludzie klas niższych, klasa zaś wyższa uważała handel i pracę za najbardziej upokorzące zajęcie.

Zdarzało się często, że zające się usmiechnęło się prostaczkiw jakiemu, i wtedy przyswajał sobie zaraz nieruchomości i ościężałość — cechy charakterystyczne bogactwa! Oto, co mówi ówczesny kaznodzieja: „Każdy leni uczyć się sztuk, wszyscy boją się handlu, i wszyscy lekceważą robotników.“ Bogaci i arystokraci spędzali czas na próżnowaniu, starając się skrócić go zabawami, byle

nie czemś poważnym. Przedstawiciele arystokracji i kapitałów, według słów pomnika współczesnego, „wiesie dni swoi iżdnawali“. Bez pracy żadnej błądzili bez celu po komnatach albo po dziedzińcu, odwiedzali równych sobie znajomych, gdzie skracali sobie czas plotkami i pijaństwem.

Niechęć do pracy do tego stopnia rozpowszechnioną była w klasie wyższej ówczesnego społeczeństwa rosyjskiego, że wielu bojarów, którzy potracili majątki, lub gdy te im skonfiskowane zostały, woleli zebrać, włóczęąc się z miasta do miasta, z osady do osady, niż zająć się uczeiwą pracą. Liczbę takich włóczęgów powiększali uciekający niewolnicy, których do tego zmuszał despotyzm ich panów, lub częste niurodzaje. W ten sposób pojawiło się mnóstwo ludzi „chodzących bez urzędu, darmo chleb jedzących i niepracujących, a dosyć silnych, ażeby sobie na pokarm i odzienie zarobić.“

Kobiety bogate szły za przykładem mężów swoich, którzy i tutaj dawali im uczeiwą władzę i powodując się dumą arystokratyczną, zabraniali im zajmować się gospodarstwem. Niewtrącające się więc do zajęć gospodarskich, przeznaczane na bezczynność, żeby skrócić nudy męczące, zasiadały ze służebnymi swemi do haftowania obruśów, ubiorów kościelnych i wyszywania różnych rzeczy złotem i jedwabiem. Nie było to zajęcie we właściwym znaczeniu tego wyrazu, lecz po prostu środek, sposób na nudy zabijające. Drugą rozrywką kobiet były plotki i rozmowa ze służbą. Bogate kobiety zamknięte w swoich pokojach spędzały czas ze służącymi i z nudów prowadziły *пустosznyja rzeczki*. Niechęć do pracy i lekceważenie wszelkiego zajęcia poważnego doprowadzały kobiety bogate do lekceważenia swych najświętszych obowiązków, bo obowiązków matki. Uważano za hańbę i nieprzyzwoitość karmienie swoich dzieci. Spełniały to za nic nianki i mamki wzięte z pośród poddanych. Dawniejsi moralisci powstawali nadzwyczajnie przeciwko takim stosunkom matki do

dzieci i według ich mniemania matki takie godne były potępienia. Zamiast zajmować się wychowaniem swoich dzieci, panie troszczyły się jedynie o powiększenie swojej otyłości i dlatego też często pijały pewnego rodzaju wódkę powiększającą tuszę, aby tym sposobem zwracać na siebie uwagę mężczyzn.

Naturalnie, że wszystko, co się tu mówi o próżniactwie, odnosi się jedynie do klasy wyższej. O biednej klasie nie ma co tu mówić, gdyż jak mężczyźni, tak kobiety pracowały, jak woły, ponieważ nie mogli żyć w sposób łatwy kosztem innych, jak to czynili bojarowie i urzędnicy.

Dochowała się kilka nauk moralnych, wywołanych głównie skłonnością do lenistwa i próżniactwa. Noszą one tytuły czy nazwy *pouczenijsz sw. otiec o trudnich* a najczęściej nazwy „słów do leniwych“. Pomimo, że w podobnych naukach mówiono, że „lenistwo wszystkich złego jest matką“ było to jednak za słabe, aby poprawić charakter narodów. Metropolita Daniel zostawił naukę, w której ubraja się przeciwko wrodzonej skłonności do lenistwa i nakłania do wystrzegania się go o ile możliwości. Mając zapewnione źródło dochodów w niczem nieopłaconej, chyba biciem tylko, pracy włóścian, zwiększane do tego często nadzwyczajnymi środkami pochodzącymi z dóbr państwowych, oddanych im (dla karmów), próżnując, niezamierając, niezapracując, nieokrzęsając bojarowie rosyjscy i urzędnicy tracili czas na wyszukiwaniu środków do zabicia go. Za najlepszy — uważano obfite jedzenie i jeszcze większe picie. W ogóle lubiono dobrze jeść, zwłaszcza jeżeli pozwalało na to stanowisko człowieka i środki materialne. Wiele żarłoków „wo czrewo swoje paczemierzy klaci“ do tego stopnia, że drogo to przypłacali; a bywały wypadki śmierci od nieszczęśliwego przejedzenia i opicia. Obiad jednego bojara składał się z takiego mnóstwa potraw, że śmiało można powiedzieć, że mógłby zaspokoić apetyt dziesięciu ludzi. W ogóle stoły

odznaczały się wielką liczbą potraw. Sądzić o tem można z tego, że na proznych obiadach liczba dań dochodziła do cyfry bajecznej — do czterdziestu, a nawet do pięćdziesięciu! Bogaci trzymali bardzo dużo służby, mierząc cześć i znaczenie wielkością dworu. Najprostsze obiady codzienne bojarów potrzebowały wielu rąk, a przytem bojarowi było przyjemnie, kiedy koło niego krążyli niewolnicy, z uszanowaniem głębokim i strachem tajemnym spoglądający na swego władcę.

W domu dostatnym było kilku urzędników wyznaczonych wyłącznie do troszczenia się o kuchnię bojarską, którzy przy obiedzie stali zawsze wyprostowani przed panem. Klucznicy n. p. stali w kuchni przy wynoszeniu potraw, marszałek — przy stole samym. Kilku służących przynosiło potrawy z kuchni; klucznik i marszałek, przyjmując je, krajał, próbował i wtedy dopiero oddawali sługom dla stawienia przed państwem. Z takiej ceremonii przy obiedzie bojarskim, z takiej obfitości dań, można sobie wystawić łatwo, jaką obarczona była kuchnia bojarska, jeśli zwłaszcza zwróciimy uwagę na to, że ówczesni jadałi trzy, a najmniej dwa razy dziennie. Metropolita Daniel w sposób dosadny maluje obraz zajęć kuchennych u bogatego bojara: „Wczoraj i dziś, mówi on, kucharze zbierają się do kuchni i tę ozdabiają, i świty zmieniają, i ręce wyciągają, i noże ostrzą, i drzewo nakładają, i ogień rozpalają, i kotły nastawiają, patelnie i garnki stawiają, dla napożenia żołądka jedzenie przygotowują, i tem rozkoszują się i pokrzepia się ciało, a potem dochodzi do zniszczenia.“ „I jak wiele troszczy się o jedzenie i picie, mówi dalej, jak wiele srebra i złota ginie na to marnie i jak wielkie usiłowania, pot, pracę, choroby ponoszą lakomecy.“

(Ciąg dalszy nastąpi.)

DR. WŁODZIMIERZ MARNICKI.

stosunek ścisłej przyjaźni, który jest główną podstawą pokoju europejskiego. Nieraz wprawdzie zwrot taki nie tak szybko nastaje i nie ustępuje miejsca tak trwałemu stosunkowi przyjaźniemu, jak w tych wypadkach; ale głos umiarkowania mimo to nigdy nie był pozbawiony widoków sukcesu. Wiele do tego potrzeba: pewnego umiarkowania w dziennikarstwie, dobrej woli i pewnej moralnej odwagi osób światłych i wpływowych, które nie powinny dopuścić, by uważano umiarkowanie i zamilowanie pokoju za brak patriotyzmu. O naszej ludności atoli zdaje mi się, że przyswiewa dobrym przykładem wszystkim ludom ościennym, a wszakże wygórowanemu poczuciu narodowemu innych ludów łatwiej pójść za takim przykładem, niż samym uczynić krok pierwszy. Nasze kierownictwo spraw zagranicznych, jak się zdaje, podziela te zapatrywania, i chętnie to spozstrzegamy; albowiem ludność monarchii jak jest gotową do wszelkich ofiar, gdyby monarchia niesłusznie została zaczepiona, tak znowu pragnie zachowywania pokoju, który sam jeden jest rękojmią rozwoju kultury i dobrobytu. Stwierdzmy tedy dzisiaj pocieszającą zgodność rządu z ludnością w sposobie ludności i spodziewajmy się, iż wpływowi jego powiedzie się gdzieindziej także sprowadzić prąd zapewniający Europie pokój.

Na tem przemówieniu zaczęła i skończyła się dyskusja ogólna; w szczególności nikt głosu nie zabrał; uchwalono wydatki ministerstwa spraw zagranicznych w sumie przez rząd prelimitowanej 4,246.900 zł., dochody w sumie 696.900 zł., tak, że wydatki netto czynią 3,550.000 zł.

Z kolei del. Euz. Czerkawski zdaje sprawę z działu nadzwyczajnych wydatków wojskowych. Drukowane sprawozdanie p. Czerkawskiego odznacza się wielką troskliwością w opracowaniu (Podajemy je poniżej. Red.). W dyskusji ogólnej zabrał głos del. Greuter, aby wymownymi słowami wynurzyć imieniem Tyrolu wdzięczność za pomoc doznaną od wojska w dwukrotnej klęsce powodzi. Delegacya przyjęła podziękowanie to hucznymi oklaskami. W dyskusji szczegółowej nikt nie przemawiał; uchwalono dział nadzwyczajnych wydatków wojskowych w nieokreślonej sumie 7,508.157 zł.

Bez wszelkiej dyskusji uchwalono etat ministerstwa wspólnej skarbowości i wspólnej Izby obrachunkowej. W jednym wydatku czynią 1,962.661 zł., dochody 2.919 zł., a więc wydatki netto 1,959.742 zł.; w drugim wydatki 125.665 zł., dochody 165 zł., czyli wydatki netto 125.500 zł.

Tak więc cały budżet wydatków (z wyjątkiem budżetu okupacyjnego) już uchwalony, a czynią w nim wydatki netto 114,581.908 zł., tj., o 80.000 zł. mniej niż wedle preliminarza rządowego. Okrojenie to, jak wiadomo, odnosi się do marynarki.

Nakoniec uchwalono budżet ceł zgodny z preliminarzem rządowym, a więc z przewidywaną przewyżką dochodów ponad wydatki 14,670.225 zł.

Następne posiedzenie odbędzie się dnia 17 b. m., tak, że termin, który sobie oznaczył był dr. Smolka co do zamknięcia sesji delegacyjnej, t. j. dzień 18 b. m., prawdopodobnie się utrzyma.

Na posiedzeniu komisji budżetowej delegacyi austriackiej dnia 14 b. m. rozdana sprawozdanie p. Hübnera o budżecie ministerstwa spraw zagranicznych. Wstęp do tego sprawozdania stanowi krótkie streszczenie znanych rozpraw, jakie toczyły się w komisji w dniu 10 b. m. Równocześnie zostało rozdane sprawozdanie *extraordinarium* budżetu wojennego. Na wstępie mówi referent dr. Czerkawski: „Główne cyfry podwyższenia stanowią żądania z r. 1881 na urządzenie nowych lazaretów polowych i stacji leczniczych, na nabycie potrzebnego materiału sanitarnego, na sprawie działu nadbrzeżnych wielkiego kalibru dla portu Pola, tudzież działu na warownie nadbrzeżne w południowym Tyrolu, na nabycie materiału do budowy pontonów, na rekonstrukcyę wozów dla trenów, nabycie uprząży i siodła, wreszcie na budowę fortyfikacyjne w południowych i w półn.-wschodnich częściach monarchii. Wydatki w r. 1882 były po większej części tylko następstwem robót rozpoczętych w r. 1881, lub przedsięwziętych w tym roku przygotowań. Na r. 1883 zachodzi potrzeba uchwalenia nowych wydatków a to z powodu zaprojektowanej reorganizacji armii i z powodu konieczności zatrzymania w południowej Dalmacyi większej liczby wojska. Komisya budżetowa nie może odmówić uznania myśli zasadniczej, jaką kierowało się ministerstwo wojny, stawiając nowe żądania, które są należycie obmyślane i mają na celu zabezpieczenie Monarchii na wypadek wojny.“

Ze sprawozdania o nadzwyczajnych wydatkach na wojsko, podnieść jeszcze należy ustęp o budowie fortecy w Galicyi: Pomimo dwóch oszańcowanych obozów w Krakowie i Przemysłu — powiada referent — których budowa jest w toku, północno-wscho-

dnia granica monarchii nie może być uważana jako dostatecznie obwarowana na wypadek wojny, i nie może się obejść bez dalszych fortyfikacyj. Niektóre z nich mogą być założone dopiero podczas wojny, ale uzbrojenie ich musi być wcześniej przygotowane. Do tego oprócz tych dział, które są w zapasie, trzeba mieć jeszcze około 50, których dostarczenie, licząc po 2000 zł. za sztukę, wymagać będzie 100.000 zł. Komisya wnosi przyjęcie tej pozycyi. Strategiczna ważność stałego obwarowania Przemysłu już w przedłożeniu ministra wojny z r. 1871 dokładnie i w sposób przykonywający była motywowana. Odtąd jeszcze widoczniejszą stała się konieczność tych warowni, a zarząd wojskowy jeszcze w r. 1878 był zmuszonym, kazać wykonać obwarowania połowe najważniejszych punktów. To spowodowało rząd, iż przy budżecie na r. 1881 raz jeszcze położył nacisk na nagłość wybudowania obozu oszańcowanego w Przemysłu, i żądał przyzwolenia na ten cel kredytu 5 1/2 milionów. Delegacye uznały powody, przez ministerstwo podane, zgodziły się w zasadzie z jego zamiarami, i na r. 1881 i 1882 uchwały na ten cel po 400.000 zł. Te kredyty jednak są niedostateczne. Zarząd wojskowy już w r. 1881 sumę 1,100.000 zł. uważał za niezbędną, ażeby w przeciągu dwóch lat Przemysł postawionym został w stanie obronnym, a tylko ze względu na finansowy stan państwa zadowolono się minimalną kwotą 400.000 zł. Ale już na r. 1882 domagał się rząd nadaremnie podniesienia tej raty na 600.000 zł. Obecnie oświadcza rząd, że przy rocznej racie 400.000 zł. budowa fortecy postępowałaby tak powoli, iż z tego mogłyby wynikać bardzo doniosłe i niemal niepowetowane szkody pod względem wojskowym.

Komisya budżetowa nie mogłaby przyjąć na siebie odpowiedzialności za te szkodliwe skutki, i dlatego uznając w zupełności ważność i doniosłość rychłego wprowadzenia Przemysłu w stan obronny, przemawia za przyznaniem kredytu 700.000 zł. na ten cel na rok 1883. Od r. 1884 potrzebny jeszcze będzie wydatek 4 milionów złr.“

SPRAWY MONARCHII

Jednym z najpierwszych zadań najbliższej sesji Rady państwa będzie nowe uregulowanie stosunków prawnych przemysłu. Komisya przemysłowa Izby deputowanych wypracowała, jak wiadomo, przed odroczeniem parlamentu właściwy projekt, który przyjęty ma obecnie pod obrady pełnej Izby. Zainteresowanie się tym przedmiotem w najszerszych kołach objawiało się i objawia w formie rozmaitej, najwięcej zaś do wyjaśnienia zapatrywań i spornych kwestyj przyczyniły się niezawodnie sprawozdania poselskie i obrady najświetniejszego zjazdu przemysłowego w Wiedniu.

Posłowie prawicy w relacjach swych oświadczyli się bezwzględnie za potrzebą reformy dotychczasowej ustawy przemysłowej w duchu przedłożenia wypracowanego przez komisję. Inaczej ma się rzecz z deputowanymi liberalnymi. Wobec reformy przemysłowej najjaskrawiej zmanifestował się rozstrój owego stronnictwa, które przez długie lata było widomą głową politycznego i ekonomicznego systemu w Austrii i ciągle jeszcze uważa się za powołane do roli przewodniej. Gdy dr. Herbst oświadczył się za przymusowem stowarzyszeniami i obowiązkiem składania dowodów uzdolnienia do prowadzenia pewnego rzemiosła, czyli za głównymi podstawami reformy przemysłowej, p. Plener w Chebie nie mógł znaleźć w dość dosadnych na skrytykowanie całego przedłożenia. Nowy poseł josiastadzki dr. Stourzh oświadczył się natomiast za ordynacyą przemysłową, przyczem wyraził nadzieję, że o konieczność ta nie stanie na przeszkodzie przyjęciu go do klubu lewicy. W tym samym duchu przemawiał na zebraniu przedwyborczym dr. Sprung, gdy ubiegał się o mandat po Walterskirchenie. Inna grupa deputowanych lewicy poczytuje znowu obowiązek należenia do stowarzyszeń i składania dowodów uzdolnienia za zgubny, a przynajmniej za bezużyteczny, uważa jednak ze względów oportunistycznych za potrzebne głosować za jednym i drugim, gdyż wielką część przemysłowców obstraje przy takich żądaniach, postowie zaś powinni się liczyć z opinią wyborców.

Obrady i uchwały zjazdu przemysłowców austriackich dowiodły aż nadto, że nie solidaryzują się oni bynajmniej z opiniami i dążnościami lewicy, lecz owszem uważają wypracowane przez komisję przemysłową przedłożenie za elaborat, który daje wszelką rękojmię poprawy bytu klas przemysłowych. Zjazd dając pod tym względem zupełne wotum zaufania rządowi i prawicy, poszedł jeszcze dalej, bo wyraził życzenie, aby w ustawie zostały wymienione wyraźnie wszystkie rzemiosła, które mają być prowadzone w spo-

sób kupiecki, ażeby tym sposobem jedna z głównych zasad nowej ustawy przemysłowej została zabezpieczoną przed samowolą jakiegokolwiek prądu rządzących, ażeby przepis wymagający dowodów uzdolnienia, został o ile możliwości rozszerzonym, ażeby sprawa terminatorów została uregulowaną jak najprędzej na drodze ustawodawczej, a wreszcie, ażeby spełnione zostały postulata odnoszące się do kramarstwa wędrownego, i zaprowadzone oddziały przemysłowe w izbach handlowych z prawem podejmowania uchwał niezależnych w wszystkich sprawach przemysłowych.

Główna waga uchwał zamkniętego w tych dniach zjazdu leży naturalnie w oświadczeniu, że przedłożona przez parlamentarną komisję przemysłową nowela powinna być wzięta za podstawę dla nowej ustawy przemysłowej. tudzież w energicznym domaganii się ogólnego zaprowadzenia przemysłowych stowarzyszeń, podziału przemysłu i obowiązku składania dowodów uzdolnienia do prowadzenia rzemiosła.

W wczorajszym numerze podaliśmy w streszczeniu rezolucyę uchwaloną na zjeździe. Rezolucyę tę umotywował obszernie referent Löblich, przyczem scharakteryzował prąd, jakie objawiły się i objawiają przedewszystkiem wyrażeniem klas przemysłowych. Prądy te, zdaniem mowcy, pochodzą po większej części od osób, które mają oczy i uszy zamknięte na potrzeby i sprawy przemysłowców, i nie wiele troszczą się w ogóle o dobro całego państwa.

Mowy i uchwały sejmiku przemysłowego są zdaniem *Presse* najwyraźniejszym wotum nieufności pięcioguldenowców przeciw doktrynerskiej polityce ekonomicznej, są one dowodem, że klasa mniejszych przemysłowców przysłała do przekonania, iż po pewnych przywódcach frakcyjnych nietylko niczego nie może się spodziewać, ale nawet obawiać się ich ma uzasadnione powody.

SPRAWY ZAGRANICZNE

(Anglia i Turcyja.)

Do *Pol. Cor.* piszą z Konstantynopola: „Wyjazd lorda Dufferina ze stolicy tureckiej wywarł ten skutek, że Porta i pałac zrozumiały nareszcie realne warunki sytuacji obecnej. Wytworzyły się więc pomyślniejsze nieco stosunki wzajemne, gdyż z jednej strony Anglia odzywa się łagodniej i nie uchyla się od układów, lecz oświadcza jedynie, że obecnie za wcześnie jeszcze rozpoczynać rokowania, z drugiej strony zaś Turcyjacy pojmują, że zajęte przez Anglię stanowiska w Egipcie niepodobna podkopać frazesami, a o znalezieniu mocarstwa gotowego do akcyi nie można nawet marzyć.“

„Anglia zresztą w sprawach mniejszej wagi okazuje Turcyi uprzejmość. W ostatnich czasach sułtan telegrafował wielokrotnie do Musurus-baszy w Londynie, i za jego pośrednictwem znosił się z lordem Granville, ponieważ wie, iż pan Wyndham, który zastępuje lorda Dufferina, nie otrzymał żadnej instrukcyi w sprawach politycznych. Rokowania dotychczasowe były bardzo niewinnej natury. Tak naprzykład zażądano niedawno z Konstantynopola, ażeby Musurus-basza wyjechał odroczenie wyjazdu lorda Dufferina, czego oczywiście ambasador turecki nie mógł osiągnąć. Natomiast lepiej poszczęściło się Musurusowi-baszy, gdy z polecenia sułtana żalił się przed królową Wiktorją osobiście, że Baker-basza opuścił służbę u sułtana i przyjął obowiązki u kedywa. Musurus-basza zwracał uwagę królowej, że kedyw nie miał prawa mianować Bakera, ponieważ na mocy firmanów każdy wyższy oficer egipski otrzymuje nominacyę od sułtana, tak samo, jak każdą wyższą odznakę ma prawo nadać tylko sułtan. Na ten cel kedyw posiada zawsze pewien zapas nominacyj z kontrasygnaturami sułtana, które jeżeli trzeba, uzupełnia jedynie nazwiskiem, a tak samo ma się rzecz z orderami. Otóż Musurus-basza podnosił przeciw temu wobec królowej skargi, które zostały uwzględnione. Bardzo miłe wrażenie zrobiło tu złożone z tego powodu w parlamencie angielskim oświadczenie, że Anglia nie miała żadnego udziału w mianowaniu Bakera baszy. Opinia publiczna zadowolila się tem zupełnie w przekonaniu, że oświadczenie rządowe w parlamencie wynikło z interwencyi Musurus-baszy.“

„W kołach dyplomatycznych mniemają zresztą, że w stosunkach tureckich nastąpił w istocie zwrot korzystniejszy, i że wkrótce przyjdzie do stanowczego porozumienia. Utrzymuje się również pogłoska, że ciż sami pułni sekretarze sułtana, którzy doradzali Turcyi przymierze z Niemcami, nalegają obecnie na zbliżenie się do Anglii. Nie braknie także pogłosek, iż otoczenie sułtana rozdzieliło się na dwa stronnictwa, z których jedno doradza zbliżenie ku Rosyji a drugie ściślejszy sojusz z Anglią.“

KRONIKA

— **Na delegatów** towarzystwa kredytowego ziemskiego wybrani zostali w powiecie cieszanowskim bar. Władysław Brunicki, a pan Julian Puzyna jako zastępca; w powiecie przemysłańskim p. Hilary Treter a jako zastępca p. Tadeusz Chrzaszcz. W powiatach żydaczowskim i zbarażskim wybór wyznaczony na dzień 10 b. m. nie przyszedł do skutku dla braku wymaganego kompletu wyborców.

— **Zamknięcie szkoły.** Rada szkolna okręgowa uchwaliła na wniosek fizykału miejskiego zamknąć na czas nieograniczony, aż do ustania słałości, bezzwłocznie także i klasy czwartą i piątą szkoły męskiej i żeńskiej u św. Marcina, a to z powodu, że odra w obwodzie tej szkoły panuje obecnie nagminnie, jak to udowodnia wykaz lekarza miejskiego dr. Spausty, i że z powodu tej słałości do wielu uczni w domach odra dotkniętych do szkoły chodzić nie może.

(—) **P. Antoni Kozłowski**, właściciel składu obrazów, papierów i t. d. złożył w darze dla miejskiej szkoły wydziałowej żeńskiej duży obraz kolorowany, w ramach rzeźbionych, przedstawiający Najsw. Pannę podług oryginału Madonny Murilla.

(—) **Posel tarnowski** p. Jan Spławski zaprosił wyborców swoich na zgromadzenie w niedzielę dnia 19 b. m. w sali posiedzeń rady gminnej tarnowskiej celem zdania sprawy z swych czynności poselskich.

— **Zgromadzenie tygodniowe** towarzystwa politechnicznego odbędzie się jutro, w sobotę, o godzinie 6 wieczorem w sali rysunkowej miejskiego muzeum przemysłowego w ratuszu. Na porządku dziennym wykład p. barona Gostkowskiego: „O skutku użytecznym maszyn dynamo-elektrycznych“.

* **Zapiski policyjne.** Skradziono panu J. G. pugilares za kwotę 40 zł., wekslem na 160 złr. akceptowanym przez Beile Spiegel i złoty klucz do zegarka, a panu J. M. z pomieszczenia zegarek srebrny, ankier o dwu kopertach. Pan A. Z. zgubił weksel na 200 złr. z akceptem Zupnik et Knoll, Nowak Zacharyasz, więzień woiłowy, skazany za skrytobójstwo na 15-letnie więzienie, który uciekł był dnia 7go b. m. z tutejszych aresztów, został w Wiedniu przytrzymany.

** **Przy pobijaniu blachą** nowej cerkwi w Doroszowie małym, w powiecie żółkiewskim, spadli z rusztowania skutkiem własnej nieostrożności dwaj blacharze, Abraham Stam i Mojżesz Tieger, a pierwszy doznał tak ciężkiego uszkodzenia, że w drodze do szpitala w Żółkwi zakończył życie. Tieger natomiast lekko tylko się potłukł.

** **Wypadek zabójstwa** zdarzył się w tych dniach w Bronowicach, w powiecie krakowskim. Ofiarą jego padła właścianka Regina Dębska, na której ciele znaleziono ślady pobicia i znaki od podkówki. O zbrodni wiadomą została prokuratoryja państwa.

** **Dzieciobójstwo.** Niezameżna właścianka Polka Peliszko z Niemstowa, w powiecie cieszanowskim, udusiła swe dziecko pięciomiesięczne bezpośrednio po urodzeniu i zwłoki ukryła w stodole swego kochanka. Gdy zbrodnię wykryto, wyrodna matka przysłała się do winy i wraz z swoim kochankiem została uwięziona.

— **Przed sądem przysięgłych** w Krakowie stawał w ostatnich dniach młynarz z Kwaczały, Głownia, oskarżony o ciężkie uszkodzenie ciała, którego to przestępstwa dopuścił się na pomoconiku swoim, Niezgodzie, za to, iż tenże utrzymywał stosunek miłosny z jego żoną. Głownia ugodził śpiącego Niezgodę siekierą w nogi i prawą powyżej kolana przecięł mu całkiem, a lewą zranił tylko. Przysięgli po przeprowadzonej rozprawie zażądali, ażeby z postawionego im przez trybunał pytania opuszczony był ustęp, jako Głownia działał „w zamiarze nieprzyjaznym“, a gdy trybunał nie przychylił się do tego żądania, 10 głosami przeciw dwóm uwolnili Głownię od oskarżenia.

— **Skarb.** We wsi powiatu olkuskiego Cianowicach ekonom, kopiąc ziemniaki, znalazł worek napełniony dawną srebrną i złotą monetą. Skarb ów składa się z kilku dukatów holenderskich z XV i XVI wieku, jednej złotej, jak się zdaje tureckiej monety, oraz ośmiuset kilkudziesięciu sztuk srebrnych monet rozmaitej wielkości i stempla.

— **Sędziwy uczoney** Virchow w Berlinie powrócił już po ciężkiej chorobie do zdrowia i rozpoczął wykłady w uniwersytecie.

— **Na górze Kahlenberg** pod Wiedniem, z której dnia 12 września 1683 podjęty był główny atak na armię turecką, oblegającą Wiedeń, z okazji bliskiej dwóchsetnej rocznicy tego wielkiego historycznego zdarzenia, wzniesiony ma być obelisk kosztem 27.000 zł. Komisya specjalna wiedeńskiej rady gminnej w tych dniach udawała się na Kahlenberg, ażeby pod ten obelisk obrać najstosowniejsze miejsce.

— **Rozbójnicze morderstwo** znowu w tych dniach popełnione zostało w okolicy Wiednia na gościu publicznym. Właściciel domu w Willersdorf, wracając wieczorem z Wie-

dnia do domu, zamordowany i obrabowany został między Ried a Gablonz przez niewyszedzonych jeszcze sprawców.

— **Okropnego czynu** dopuścić się wyrobnik Józef Nowy, zamieszkały w dzielnicy Hernals w Wiedniu. Posprzeczwawszy się z kochanką swoją Antonią Jurmann, siekierą zabił 6-letniego synka swego, samą zaś Jurmannową ciężko skaleczył, poczem usiłował zabić się sam siekierą i także ciężko zadał sobie rany. Nowy szczegółowo przyznał się do winy i wyraził życzenie, żeby go powieszono.

— **O zabawnym zdarzeniu** w parlamencie angielskim opowiadają dzienniki londyńskie. Podczas rozprawy deputowany Chaplin zwrócił się do przewodniczącego z jakimś pytaniem, które przez opozycję przyjęte zostało głośnie oklaskami. W tej samej chwili weszło na galeryę kilku oficerów indyjskiego kontyngentu, rodowitych Indów, którzy, zająwszy miejsca w przednich ławkach, wspaniałemi i malowniczymi uniformami swojemi wnet zwrócili na siebie uwagę całej Izby. Przybyli, nie znając zwyczajów parlamentu, szdłi, i z oklaski owe i głośnie okrzyki są hołdem powitalnym, odnoszącym się do nich. powstał więc z miejsce i pięknie salutowali Izbę po wojskowemu. Wywołało to wielką uciechę pomiędzy deputowanymi i ponowne okrzyki i oklaski, które tym razem odnosiły się rzeczywiście do panów oficerów indyjskich.

— **Wypadek kolejowy.** Z Berlina donoszą: Pociąg osobowy, który w sobotę wieczór z Strassburga zdążył do Pasewalk, wykoleił się skutkiem pęknięcia koła, a kilka wagonów stoczyło się z nasypu 3 metry wysokiego. Z podróżnych sześciu doznało ciężkiego uszkodzenia, a kilku innych odniosło lżejsze stłuczenia.

— **O nowej defraudacji** donoszą dzienniki rosyjskie. W władzykaukazkim banku miejskim ze 150.000 rubli kapitału zapasowego, 140.000 rubli wkładów prywatnych i 150.000 rubli długu zaciągniętego w banku państwowym, nie nie pozostało, słowem roztrwoniona została suma 440.000 rubli, którą obrócono na dyskonto bezwartościowych weksłów. Winnymi są kierownicy banku: były dyrektor Iwan Bogdanow, brat jego prezydent miasta Grzegorz, oraz obecny dyrektor banku Ziawicz.

— **Nowy teatr** miejski w Bernie mowrawskim, w tych dniach otwarty, oświetlony jest całym lampami elektrycznymi systemu Edisona, które według sprawozdawców miejscowych wybornie funkcjonują.

— **Rumuńska flota** wojenna w samym zawiązku swoim doznała dotkliwego ciosu. Parowiec jej *Cantacuzeno* rozbił się w tych dniach przy wjeździe do portu Turn-Severin. Załogę wyratowano.

— **Kolizja dwóch parowców.** Telegram z Portsmouth doniósł nam wczoraj, że parowiec niemiecki *Westphalia* uderzył na morzu o inny, nieznaną z nazwy i flagi statek, którego osada cała znalazła wskutek tego grób w morzu. O strasznej tej katastrofie znajdujemy kilka szczegółów w prywatnych depeszach dzienników. We wtorek po południu parowiec *Westphalia*, płynący z Nowego Jorku do Hamburga, mocno uszkodzony zawał do przystani w Portsmouth. Z zeznań kapitana i majtków wypływa, iż tegoż dnia przed świtem, kiedy panowała jeszcze gruba ciemność, podczas gwałtownej burzy w pobliżu przylądka Beachy Head u południowego wybrzeża hrabstwa Sussex rzucono on został falami o inny, nieznaną parowiec, który natychmiast zatonął. Jakkolwiek *Westphalia* także nabawiła się dużej luki w dziobie swoim i znajdowała się w niebezpieczeństwie zatonięcia, kapitan, jej spuścił na morze łódź z sześciu majtkami, ażeby ile możności nieśli pomoc tonącemu. Burza jednak odrzuciła łódź ratunkową daleko od miejsca wypadku, zaczem *Westphalia* całą siłą swych maszyn podążyła do przystani w Portsmouth, by uniknąć fatalnego losu tamtego parowca. Wszyscy podróżni na jej pokładzie szczęśliwie przetrwali katastrofę; ocalona jest również poczta. — Późniejsza depesza donosi, że w ciemności rozróżnić było można tylko to, iż zatopiony parowiec był większy niż *Westphalia*. Łódź ratunkowa wysłana przez ten ostatni okręt na pomoc rozbitkom, z oficerem i 6 majtkami nie wróciła już do okrętu, zapewne zatonała także.

Rada miasta Lwowa

(Posiedzenie z d. 16 listopada).

(L) Przewodniczący dr. Gnoiński odczytał pismo ks. Kamińskiego *Societatis Jesu*, zapraszające Radę na nabożeństwo solenne, które w przyszłą niedzielę odbędzie się w kościele oo. Jezuitów z powodu uroczystości św. Stanisława Kostki.

P. Dąbrowski, uproszony przez p. prezydenta, odpowiada na interpelację p. Jaegermana, wystosowaną na poprzednim posiedzeniu w sprawie zbyt powolnej rzekomo budowy domu fundacyjnego na Chorążczyźnie. Rozpoczęto budować na wiosnę r. z., ale z powodu ustawicznych ślot w ciągu lata zdołano doprowadzić budynek tylko pod dach. Zima, jak wiadomo była bardzo ła-

godna ale wilgotna, i gdy tej wiosny r. b. rozpoczęto dalszą budowę, znaleziono, że mury, a co więcej, całe belkowanie zamokło. Musiano tedy wstrzymać nieco robotę. Budowa obecnie jest już zupełnie skończoną, dom będzie prawdopodobnie zajęty przez lokatorów od 1 grudnia r. b. a fundacja nie poniosła żadnej straty.

P. Dąbrowski zdaje następnie sprawę z dziękczynnej misji, z którą deputacja m. Lwowa udawała się do Matejki.

P. Jaegermann oświadcza, że i z odpowiedzi p. wiceprezydenta nie jest zadowolony. Twierdzi stanowczo, że budowa fundacyjnego domu pod kierownictwem organów miejskich i specjalnej komisji trwała zbyt długo ze szkodą fundacji, i wątpi, aby dom mógł być niebawem wynajęty, bo dotąd nie zgłosiła się żadna porządna partya. Mowca wnosi: „Rada przekazuje tę sprawę magistratowi do zbadania, który z organów miejskich był powodem zwłoki w wykończeniu budowy; w razie wykrycia winnego pociągnie go do odpowiedzialności i znievoli do odszkodowania fundacji s. p. Duchęńskiego.

Dr. Gnoiński oświadcza, że nad interpelacją nie ma dyskusji i że powyższy wniosek będzie odesłany do magistratu.

P. Dąbrowski odiera zdanie p. Jaegermana, jakoby żadna „porządna partya“ nie zgłaszała się o najęcie pomieszczeń. Zgłosiło się już dwie partye, a jedna z nich mieszka obecnie w kamienicy p. Jaegermana, który nie chce zapewne zarzucić, ażeby to była „partya nieporządna“. Mowca prosi także, ażeby odpowiedzialność za stratę zwłokę i za narażenie fundacji na stratę rozciągnąć także na komisję, która czuwała nad budową, a do której także mowca należy.

Nastąpiły dalsze narady nad projektem instrukcji dla miejskiej straży ogniowej. Przy §. 14 wstawiono poprawkę dr. Ciesielskiego tej treści, iż odpowiedzialność za należyte spełnienie obowiązków straży i za utrzymanie rekwizytów ogniowych w dobrym stanie cięższe będzie na inspektorze. Z dalszych ważniejszych zmian w pierwotnym projekcie podnieść należy, że na wniosek p. Lachowskiego uchwalono przy §. 17, iż lwowska straż ogniowa miejska jest obowiązana spieszyć z ratunkiem nawet do miejscowości, leżących w odległości jednej mili od miasta (linii akcyjowej). Przy §. 19, który wspomina między innymi, że także e. k. dyrekcyja policyjnej może użyć straży pożarowej do właściwej służby, zabrał głos p. Kulezycki i w dłuższym przemówieniu domagał się wykreślenia tego ustępu.

Wniosek p. Kulezyckiego przyjęto.

Przy następujących paragrafach stawiano jeszcze rozmaite poprawki i dodatki małej wagi, poczem wniosek p. Lewandowski, aby cały obecnie już uchwalony elaborat nazwać nie „instrukcją“, lecz „organizacją“ albo „statutem dla straży ogniowej“.

P. Kulezycki życzył sobie, aby ten elaborat otrzymał nazwę „regulaminu“.

Rada uchwaliła nazwać elaborat „organizacją“, poczem przyjęła jeszcze wnioski p. Kulezyckiego, aby stosownie do załączonych obecnie uchwał poczyniono odpowiednie zmiany w postanowieniach organizacyjnych, a dalej, ażeby natychmiast magistrat rozpiął konkurs na posady instruktora i manipulantów.

Sprawę przyznania dyrekcyi Towarzystwa spożywczego dalszej zaliczki 4000 złr., celem zapobieżenia podrożeń mięsa, odesłano na powrót do sekcji, ażeby zbadała jeszcze napowrót rzeźnika p. Frankowskiego, który również prosi o taką zaliczkę.

Dalsze obrady przerwano dla braku kompletu.

GOSPODARSTWO I HANDEL

Konkurencja amerykańska w handlu zbożowym.

IV.

Równomiernie z rozwojem komunikacji i przy ich współdziałaniu podział pracy został doprowadzony do bardzo wysokiego stopnia nie tylko przy produkcji zboża lecz w ogóle we wszystkich gałęziach gospodarstwa rolnego. Wspomnieliśmy powyżej o olbrzymich fermach, poświęconych wyłącznie produkcji pszenicy. Toż samo można powiedzieć o małych fermach, we wschodniej, nadatlantyckiej części Stanów Zjednoczonych, które zajmują się specjalnie hodowlą n. p. brzoskwiń (Pensylwania, New-Yersey, Delaware), pomarańcz (Florida, Południowa Kalifornia) i tp. Taką samą specjalizacją zachodzą także i w chowie bydła. Jeden n. p. gospodarz zajmuje się hodowlą bydła rozplodowego, drugi gospodarstwem mlecznym, trzeci hoduje tylko nierogaciznę, czwarty wy-

łącznie kury i tp. Dzięki takiemu podziałowi pracy zwiększyła się jej produktywność, a ponieważ fermier amerykański nieustannie dąży do tego, aby kosztą produkcji doprowadzić do możebnego *minimum*, zatem ceny sty dochód musi okazywać się większym i produkcja amerykańska może wytrzymać konkurencję z europejską, która nie jest urządzoną tak praktycznie i nie umie a częstokroć nie może tak ograniczać wydatków jak amerykańska.

Znakomitem zmniejszeniem wydatków jest także obywanie się bez pośredników handlowych pomiędzy producentem i ostatnim sprzedawcą, dzięki asocjacji kupców z fermierami. Tak naprzykład fermę produkującą owoce kupuje dwóch lub trzech właścicieli. Jeden z nich zajmuje się specjalnie hodowlą owoców, drugi sortowaniem i przeróbką, to jest suszeniem, gotowaniem i t. p., a trzeci sprzedawcą. Solidarność interesów między kupcami i fermierami jest przyczyną, że pierwsi dają drugim wskazówki, w jakim kierunku należałoby zmienić produkcję, ażeby powiększyć odbyt produktów. Nawzajem kupcy zwracają także uwagę na rady fermierów i nieraz w skutek tych rad okazuje się możebnem rozwinięcie handlu nowym produktem, albo otworzenie nowej drogi do zbytu. Związki, czyli zebrania gospodarze, na których traktowane są wszystkie kwestye praktyczne, ważne dla fermierów, przyczyniają się także do szybkiego rozpowszechniania wiadomości i ulepszeń tyczących się gospodarstwa wiejskiego.

Należy tu wreszcie wspomnieć o urządzeniach stworzonych przez państwo, a przyczyniających się do rozwoju gospodarstwa wiejskiego. Do takich urządzeń należy przepis, stanowiący, że za pierwszego właściciela ziemi uważa się rząd centralny, który sprzedaje akr po 1,25 dol. lub 2,50 dol. jeżeli grunt jest położony w odległości nie większej jak 6 do 10 mil angielskich od kolei żelaznej, dalej przepisy ułatwiające nabywanie gruntów na własność, za częściową spłatą ceny zakupna albo np. za obowiązek zasadzenia pewnej ilości drzew i t. p.

Szczególnie ważną jest ustawa obowiązująca prawie we wszystkich stanach, chociaż nie wszędzie według jednakowej normy, która stanowi, że każdy właściciel gruntu lub jego żona, nawet bez wiedzy męża, może wpisać do ksiąg ziemskich miejscowych pewien określony pod względem ceny lub rozległości kawałek ziemi, jako „siedzibę“ (*homestead*). Po dopełnieniu tego aktu rząd nawet nie ma prawa zająć tego kawałka gruntu, staje się on dożywczo nietykalną własnością tego, na kogo jest zapisany. Jedyny wyjątek stanowi dług hipoteczny zaciągnięty za podpisem obojga małżonków. Uzupełnieniem tej ustawy jest inna, określająca, do jakiej wysokości mogą być zajmowane i sprzedawane za długi rnhomości i inwentarze w ogóle. Jest to ustawa nader liberalna, pozostawiająca zadłużonemu właścicielowi nie tylko to, co jest potrzebnem, ażeby w danej chwili nie umarł z głodu, ale także narzędzia potrzebne do dalszego prowadzenia gospodarstwa lub w ogóle przemysłu, jakim się trudni. Wartość mienia wyłączonego tym sposobem z pod zajęcia i sprzedaży dochodzi niekiedy do kilku tysięcy dolarów. Podobnie wyłączonym jest od sprzedaży niezbędny dla fermiera inwentarz (dwa byki, para koni lub mułów, trzy krowy z cielętami, cztery świnie z prosiętami i pasza jednomiesięczna dla wszystkich tych zwierząt).

Ważną dalej jest niskość podatków pobieranych na cele ogólnopństwowe, ponieważ rząd centralny pokrywa swoje wydatki przeważnie cłami pobieranymi od towarów zagranicznych. Cła amerykańskie są bardzo wysokie, mierzyć się z niemi mogą i przewyższają je jedynie cła rosyjskie. Wydatków na utrzymanie armii, które tak przeważną stanowią cyfrę w budżetach państw europejskich, Stany Zjednoczone prawie nie znają, ponieważ na ludność 50-milionową rozrzuconą na olbrzymiej przestrzeni utrzymywana jest armia licząca ledwie 30.000 ludzi. Szybka amortyzacja długu publicznego, o której już wspomnieliśmy, doprowadziła do tego, że gdy w r. 1865 przypadało średnio na każdego mieszkańca 8,58 guld. procentu od tego długu, w r. 1880 cyfra ta spadła do 3.13 guld.

Na zakończenie należy jeszcze wspomnieć tu o czynniku, może najgłówniejszym, chociaż niedającym się obliczyć cyfrowo, na poczucie równouprawnienia i własnej człowieczej godności, wysoko rozwinięte u każdego obywatela Stanów Zjednoczonych.

„Mieszkaniec Ameryki Północnej — mówi Semler — chociażby zajmował się rzemiosłem według pojęć europejskich najniższem, chociażby był ubrany bardzo biednie, wobec człowieka bogatego lub wobec reprezentanta władzy, zachowuje się z zupełną samowiedzą swojej osobistej godności i z familiijną, niewymuszoną grzecznością, nieprzechodzącą jednakże w poufałość. Z tą grzecznością jest mu do twarzy. Pragnie on, aby uznawano jego równouprawnienie społeczne,

żeby uznawano to, iż i on także pracuje na stanowisku, które mu los wskazał, o ile na to pozwalają jego siły, że i on jest pożytecznym członkiem społeczeństwa, a za to uznanie wyraża wdzięczność grzeczniemi i pełnem szacunku obejściem. Brak drzewa genealogicznego nie przeszkadza bynajmniej najbiedniejszemu i najniepozorniejszemu Amerykaninowi wnieść się wysoko w opini swoich współobywateli. Nikt mu nie cisnie w oczy zarzut, że jego ojciec paśł wieprze a matka była wyrobnicą. Nie jest to dla niego przeszkodą, że nie pochodzi z „dobrej rodziny“ lub że zaczął swoją karierę od najniższego społecznego szczebla. Oceniają tu człowieka według jego wewnętrznej wartości i im niższym był stopień, z którego się wznosił dzięki swym własnym siłom, tem większego poszanowania doznaje od swoich współobywateli. W tem równouprawnieniu społecznem, w tem otwarciu dla każdego możliwości zajęcia wyższego towarzyskiego stanowiska, w tem ocenianiu człowieka jedynie według jego wewnętrznych zalet, leży rozwiązanie zagadki, dlaczego Stany Zjednoczone w wielu względach wyprzedziły kraje europejskie.“

Wskazaliśmy w krótkości warunki, stworzone przez przyrodę i wytworzone przez człowieka i przez państwo. Chociaż plenna gleba w niektórych miejscach daje urodzaj do stu buszli z akra, nie można tego jednak uznać za ogólne prawidło, ponieważ średnio w całym państwie urodzaj pszenicy wynosi zaledwie 12 do 13 buszli z akra, to jest około 460 funtów z morga, gdy w Prusach liczy się z morga 723 a w Anglii około 892 funtów. Prawda, że przyroda daje tam także urodzaje bez żadnego zasilania gruntu, ale za to siły produkcyjne gleby się wyczerpują, gdy w Europie nie ulegają zmniejszeniu. Szarańcza i szkodliwe owady uszkadzają a nawet niweczą często zbiory całych stanów. Mimo to wszystko należy jednak przyznać, że koszt produkcji, zabezpieczające współdziałanie przyrody, są w Ameryce daleko niższe niż w Europie, a co jeszcze ważniejsza, że Amerykanin doprowadza do *minimum* wydatki na pracę człowieka. Nowy świat ściągają setki tysięcy robotników, nie mogą oni jednak w zupełności zastąpić potrzeby idla tego płaćca za robotę jest wyższa od europejskiej, chociaż obniża się stopniowo. W r. 1866 miesięczny zarobek robotnika (czyli dwunasta część jego zarobku rocznego) wynosił przy zajęciach rolniczych 19.37 dolarów i żywność lub 29.79 dol. bez żywności. W r. 1879 średni zarobek z żywnością spadł do 14.56 dol. a bez żywności do 21.75 dol. W niektórych okolicach, n. p. w Stanie Nevada obniżenie wynosiło 50 pr.

Amerikanin oszczędza pracę ludzką, zaprzęgaąc do roboty siły przyrody, a pozostawiając człowiekowi coraz wyłączniej ten zakres, w którym zastąpionym być nie może. zakres pracy umysłowej. Tego samego systemu trzyma się Ameryka nie tylko w gospodarstwie wiejskiem ale także w ekonomii państwowej. Państwo nie pobiera wielkich podatków, nie zabiera sił roboczych do armii stałej a nie mając jej, nie ma także olbrzymich połączeń z nią wydatków.

OSTATNIA POCZTA

Delegacja węgierska przyjęła wczoraj prawie bez rozpraw cały budżet ministerstwa spraw zagranicznych.

Presse dowiaduje się ze źródła kompetentnego, że Rada państwa zbierze się d. 1 grudnia. Według informacji dzienników czeskich nowela do ustawy szkolnej zostanie załatwioną w Izbie panów jeszcze przed świętami Bożego Narodzenia. Do *Politik* telegrafują z Wiednia, że nowela do ustawy przemysłowej stanie zapewne jeszcze w grudniu na porządku dziennym obrad Izby deputowanych. W kołach prawicy pragną przyspieszenia tej sprawy choćby kosztem innych przedmiotów.

W wyborze uzupełniającym z grupy wiejskiej icańskiej został wybrany do Izby deputowanych kandydat klubu czeskiego radca dworu Neupauer.

Sejm węgierski rozpoczął onegdaj czynności przerwane przed zwołaniem delegacji.

W ogłoszonych przez pismo *Ruskaja Starina* pamiętnikach pośmiertnych generała Murawjewa broni się od zarzutu okrucieństwa przy tłumieniu powstania w r. 1863 na Litwie i dowodzi, że inne europejskie rewolucye pociągnęły za sobą daleko więcej ofiar.

Według telegramów otrzymanych z Petersburga drogą pośrednią, zachodzi obawa

niepokojów na uniwersytetach w Charkowie i Odessie.

Minister spraw zagranicznych, Giers, wyjechał wczoraj za granicę. Zastępować go będzie towarzysz ministra.

Leon Say ogłosił w *Journal des Economistes* artykuł, w którym przedstawia w bardzo ciemnych barwach położenie finansowe Francji i doradza sprzedaż kolei żelaznych państwowych.

Dep. Andrieux, który w ostatnich dniach zwrócił na siebie uwagę wystąpieniem przeciwko przesładowaniu kościoła we Francji, przygotowuje projekt rewizji konstytucji francuskiej, oparty na zniesieniu odpowiedzialności ministrów, na wzór amerykańskich, ażeby tym sposobem położyć koniec bezpłodnym walkom politycznym w parlamencie. Projekt ten będzie wkrótce wniesionym w Izbie

Dep. Lapont zamierza wystąpić z projektem ustawy znoszącej zakazy wydane przeciwko stowarzyszeniu międzynarodowemu t. zw. internacjonalowi.

Dep. Raspail zbiera podpisy w celu poparcia wniosku wykreślenia funduszu tajnego ministerstwa spraw wewnętrznych. Fundusz ten wynosi 2 miliony fr. rocznie.

Zapowiadają bliskie zmiany w gabinecie angielskim. Minister marynarki Northbrock ma objąć ministerstwo wojny, a minister skarbu Childers kancelarstwo skarbu. Prawdopodobnie Harcourt obejmie urząd lorda kancлера a Dilke ministerstwo marynarki, to jednak jest jeszcze niepewne.

W skutek oświadczeń złożonych w parlamencie przez Gladstona Northcote i Bourke cofnęli swoje rezolucje, zawierające wotum nagany dla ministerstwa z powodu użycia w Egipcie wojsk angielskich i oddania Arabiego pod sąd egipski.

Ambasadorem włoskim w Petersburgu na miejsce Nigry ma zostać hr. Corti, zaś ambasadorem w Konstantynopolu Tornielli.

Z Gałacz donoszą, że międzynarodowa komisja dunajska zebrała się onegdaj.

Między rządami francuskim i angielskim toczą się układy w sprawie zastąpienia innem urządzeniem dotychczasowej kontroli finansowej w Egipcie. Układy te dotychczas nie wydały rezultatu.

Według wczorajszego telegramu z Kairu przed komisją śledczą przyznał się Sulajman Daud, że rozkazał podpalić Aleksandryę z wyraźnego polecenia Arabiego. Arabi rozkazał podpalić Aleksandryę równocześnie w kilku miejscach, i nakazał mu nadto zamordować kedywa.

Stan zdrowia wojsk angielskich jest ciągle niezadawalniający.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Budapeszt, 16 listopada. Komisja komunikacyjna Izby deputowanych przyjęła zawarty z koleją państwową układ, tudzież zgodziła się na budowę kolei Budapeszt-Szöny. Komisja wojskowa przyjęła w całości projekt ustawy o wcieleniu niektórych batalionów węgierskich do pułków przedlitawskich.

Berlin, 16 listopada. Izba deputowanych wybrała Köllera, konserwatystę, prezydentem, Heermannna, ze stronnictwa katolickiego, pierwszym, zaś Bendę, ze stronnictwa narodowo-liberalnego, drugim wiceprezydentem.

Paryż, 16 listopada. Na posiedzeniu Izby deputowanych w dalszej dyskusji nad budżetem wyznał radykalista Roche wnioś wykreślenie rozdziału siódmego „płace duchownych“, i skonstatował, że w lipcu przyznano arcybiskupowi algierskiemu kredyt 50.000 fr. na cele propagandy, pomimo nieprzychylniej postawy komisji budżetowej.

Dep. Clemenceau zażądał wyjaśnienia tego faktu.

Dep. Roche wniosł rezolucję z wyrażeniem nagany za takie postępowanie.

Po zwróceniu uwagi przez prezesa ministrów, że sprawa ta odnosi się do

poprzedniego rządu, dalsza dyskusja została odroczone do soboty, zaś rozdział siódmy, po formalnem oświadczeniu ministra, że żąda jego uchwalenia, przyjęto.

Petersburg, 16 listopada. Z powodu krążących pogłosek o naprężeniu stosunków gabinetu rosyjskiego z angielskim, *Journal de St. Petersburg* zapewnia, że pomiędzy obydwojma rządami istnieją stosunki pełne zaufania, w skutek czego oba mocarstwa w Azji środkowej mogą dążyć do zabezpieczenia rozwoju swych interesów bez wywoływania z którejkolwiek strony na każdym kroku podejrzeń i rekryminacji.

Madryt, 16 listopada. Kortezy zostały zwołane na dzień 4 grudnia.

Wiedeń, 17 listopada. *Wiener Ztg.* ogłasza rozporządzenie ministerstwa handlu i finansów z daty dzisiejszej, zawieszające tymczasowo na pół roku pobór cła od zboża i owoców roślin strączkowych przy wprowadzaniu do Tyrolu z Włoch, z powodu szkód zrządzonych przez ostatnią powódź w południowej części Tyrolu.

Berlin, 17 listopada. (Tel. pryw.) Zniesienie czterech najniższych klas podatku klasycznego wyjdzie na korzyść 4,362.374 opodatkowanych, którzy opłacają łącznie 20,746.125 marek. W roku przyszłym cały ubytek z tego źródła wynosi okragło 14 milionów, który skutkiem wliczenia opłat za stempel państwowy redukuje się do 8 milionów.

Cetynia, 17 listopada. (Tel. pr.) Najj. Cesarz Austrii przesłał ks. Mikołajowi dwa konie szlachetnej rasy. *Glas Crnogorca* mówi, że podarunek ten jest świadectwem dobrych stosunków pomiędzy Najj. cesarzem Austrii i ks. Czarnogóry, który utrzymuje się pomimo zaczepki, jakimi prasa żydowska ciągle atakuje Czarnogórę. Ministrowie austriacy — mówi dalej wspomniany dziennik — źle są poinformowani, jeżeli sądzą, że pomiędzy księciem a ludnością Czarnogóry istnieje różnica zdań. Czarnogóra przyjęła i wspierała wychodźców, ale wszelkimi siłami starała się zrazem utrzymać i wzmocnić zgodne porozumienie z Austyą.

Paryż, 17 listopada. (Tel. pr.) Proces Bontoux dyrektora *Union Generale* rozpocznie się d. 5 grudnia. Z trzech przestępstw, względem których toczyło się śledztwo, tylko zarzut sprzeniewierzenia został utrzymany. Od zarzutu oszustwa i nadużycia zaufania odstąpiono. Tylko czterech świadków będzie przesłuchanych. Proces traci sensacyjny charakter. Akt oskarżenia składa całą odpowiedzialność na Bontoux.

Rzym, 17 listopada. *Moniteur de Rome* zaprzecza formalnie doniesieniu *Journal de Rome*, jakoby kardynał Jacobini przesłał notę z powodu wyroku sądu apelacyjnego w sprawie Martinucciego.

Konstantynopol, 17 listopada. Pomimo opozycji Anglii, Porta obstaruje ciągle przy zamiarze wysłania komisarza tureckiego do Egiptu.

Londyn, 17go listopada. Izba niższa przyjęła bez głosowania z małą zmianą formalną trzecią rezolucję w przedmiocie zmiany regulaminu, ograniczającą prawo stawiania wniosku odraczania dyskusji, następnie uchwaliła rezolucję czwartą, z niektórymi łagodzącymi poprawkami, oraz piątą, która pozwala przewodniczącemu odebrać głos mowcy z powodu odstępowania od rzeczy lub ciągłych, niebudzących interesu powtarzań.

Londyn, 17 listopada. (Tel. pr.) Według wiarogodnych informacji administracya poleciła władzom morskim w Portsmouth jak najprędzej wykoń-

czyć okręty znajdujące się w dokach i wcielić je do pierwszej rezerwy dywizji parowej. Flota na kanale ma być wzmocniona, okręt *Inconstant* polecono wykończyć jak najprędzej. W warsztatach okrętowych pracują nieprzerwanie.

Kair, 17 listopada. Nieporozumienia pomiędzy komisją śledczą i obrońcami w procesie Arabiego zostały w głównej części załatwione. Broadley bezzwłocznie przystąpi do przesłuchania świadków obciążających. Dzisiaj po południu będą przesłuchani szeik Abdul i Achmet Rifaat bej.

Telegrafowany kurs wiedeński.

Wiedeń, 16 listopada, 1882 godzina 1 min. 45. Losy kredytowe 174.50, Weg. akcyje kredyt. 289 —, Akcyje anglo-austr. 122.75, Akcyje banku Union 116.80, Akcyje kolei Karola Ludwika 311.—, Akcyje kolei północnej 272.25, Akcyje kolei południowej 137.75, Akcyje kolei Alfeld. 168.75, Akcyje kolei Elżbiety 211.—, Akcyje kolei Lwowsko-Czerniowieckiej 169.75, Akcyje kolei węg. północno-wschodniej 161.—, Wiedeńskie losy 124.75, Akcyje kolei Rudolfa —, Akcyje kolei Albrechta —, Węgierskie obligacye państw. w złocie 94.75, Galicyjskie obligacye indemnizacyjne 100.—, Losy regulacyi Cisy 108.75, Losy tureckie —, Węgierska renta —, Akcyje banku związkowego 111.80, Akcyje banku obrotowego —, Akcyje kolei węgiersko-galicyjskiej —, Akcyje kolei państwowe —, Rubel papierowy 1.18.50, Węgierskie losy 117.50, Marka niemiecka —, Uspособienie mdłe.

Wiedeń, 16 listopada 1882, godzina 5 min. 25. Akcyje kredytowe 295.—, Anglo-Austr. —, Akcyje banku Union —, Kolej Karola Lud. 310.—, Południowa —, Renta papierowa 76.72, Galicyjskie listy zastawne 101.50, Galicyjskie obligacye indemnizacyjne —, Galicyjski bank rustykalny 101.50, Losy z roku 1860 —, Napoleondor 9.48.1/2, Rubel pap. —, Uspособienie mdłe.

Wiedeń, 17 listopada 1882, godzina 10 min. 46. Akcyje kredytowe 293.30, Anglo-Austr. 120.75, Unionbank 115.50, Kolej Karola Ludw. 309.50, Południowa 137.—, Renta papierowa —, Galicyjskie listy zastawne —, Galicyjskie obligacye indemnizacyjne —, Galicyjski bank rustykalny —, Losy z roku 1850 —, Napoleondor 9.49.—, Rubel papierowy 1.18.1/2, Uspособienie mdłe.

Telegramy zbożowe z d. 16 listopada. Wiedeń: Pszenica za 100 kilogram 9.75 do 10.50 zł., żyto — do — zł., jęczmień — do — zł., kukurudza — do — zł., owies — do — zł., okowita per 10.000 liter procent 32.— do 32.25 zł. Budapeszt: Przenica 100 kilogr. (na jesień) 9.40 do 9.43 zł., rzepak (sierpień-wrzesień) — do — zł. Berlin: Pszenica żółta (maj-czerwiec) 175.50 m., żyto — m., spiritus 54.10, olej rzepakowy 64.40 m. Szczecin: Pszenica —, rzepak —. Paryż: maki 159 kilogr. 57.— fr., olej rzepakowy 86.25 fr., spiritus — fr. Wrocław: Pszenica — żyto —, owies —, spiritus —, kukurudza —. Kolonia: Pszenica —.

Odpowiedzialny redaktor Władysław Łoziński

Spostrzeżenia meteorologiczne z dnia 17 listopada 1882 o godzinie 7 rano. Barometr 731.9mm. przy temp. 0°C. Psychrometr suchy 4.8°C. Psychrometr wilgotny — 5.5°C. Prężność pary 2.6mm. Wilgoć 84%. Zachmurzenie 10. Wiatr E1. Ozon 8. Temperatura powietrza — 3.8°R. Barometr opada. Stan barometru nad poziom morza 7 8.5mm.

Przyjechali do Lwowa.

dnia 17 listopada 1882 r.

Hotel George's

Pp. B. Ujejski z Strzelisk. S. Augustynowicz z Szeptyc. W. Kęplisz z Pobereża. F. Jaruntowski z Żańdowa. B. Fudakowski z Polski. Dr. K. Żywicki z Tarnopola

Hotel Langa

Pp. A. Jimer z Wiednia. R. Klohs z Wiednia. I. Długosz z Kolbuszowa. A. Hamerschmid z Marienbadu. H. Stiesny z Wiednia.

Hotel Angielski

Pp. K. Weber z Banunina. F. Ziubr z Kutuzowa. I. Br. Rose z Chlebowic.

Hotel Kuhna

Pp. A. Michałowski z Myślatycz. M. N. wakowski z Korzye. K. Kolbuszowski z Dziewiątnik.

Hotel Warszawski

Pp. W. E. Zniński z Gniezna. J. Janowski z Dublin. F. Raczynski z Dublin. F. Stobiecki z Doliny.

Hotel Krakowski

Pp. Dr. R. Barącz z Londynu. M. Leszczyński z Sokala.

Odjechali ze Lwowa.

Pp. G. Kamiński do Laszek. A. Gwiń-

ski do Płotycz. O. Schnell do Frlejówki. S. Sadoski do Podwołoczysk. A. Łazowski do Drohowyża. J. hr. Stadnicki do Rossyi. A. Agopowicz do Karolówki. K. Hipman do Bortkowa. Z. J. Roszyński do Błudnik.

Zaproszenie do przedpłaty.

Przedpłata na „Gazetę Lwowską“ wynosi półrocznie (od 1 lipca do końca grudnia) w miejscu 6 zł., **pocztą 8 zł.**; ćwierćrocznie (od 1 lipca do końca września) w miejscu 3 zł., **pocztą 4 zł.**; miesięcznie (od 1 do końca każdego miesiąca) w miejscu 1 zł., **pocztą 1 zł. 35 ct.**

Prenumeratorowie półroczni (którzy prenumerują od pierwszego lipca do końca grudnia) otrzymują „Przewodnik naukowy i literacki“, dodatek miesięczny do „Gazety Lwowskiej“ bezpłatnie; ćwierćroczni zaś i miesięczni za dopłatą: pierwsi 75 ct. drudzy 30 ct. „Przewodnik“ prenumerowany osobno kosztuje rocznie 4 zł., półrocznie 2 zł., ćwierćrocznie 1 zł.,

Pociągi kolejowe.

Przychodzą do Lwowa.

(Według południka peszteńskiego)

Z Krakowa: o godz. 5 min. 20 rano (pociąg pospieszny); o godz. 9 min. 7 wieczór (pociąg osobowy); o godz. 11 przed południem (pociąg mieszany)

Z Czerniowiec: o godz. 9 min. 40 wieczór (pociąg pospieszny); o godz. 3 min 45 rano (pociąg mieszany); o godz. 3 min. 32 po południu (pociąg mieszany)

Z Podwołoczysk: (na dworzec lwowski główny) o godz. 10 min 10 wieczór (pociąg pospieszny); o godz. 3 min 30 rano (pociąg osobowy); o godz. 3 min. 52 po południu (pociąg mieszany).

Ze Stanisławowa: (na Stryj) do Lwowa o godz. 8 min. 5 rano i 8 godz. wieczór.

Z Podwołoczysk: (na dworzec w Podzamczu) o godz. 3 min. 8 rano (pociąg mieszany), o godz. 2 min. 36 po południu pociąg mieszany).

Odchodzą ze Lwowa.

(Według południka peszteńskiego)

Do Krakowa: o godz. 10 min 30 w nocy (pociąg pospieszny); o godz. 4 min. 33 rano (pociąg osobowy); o godz. 4 min. 49 popołudniu (pociąg mieszany).

Do Czerniowiec: o godz. 6 min. 10 rano (pociąg pospieszny) o godz. 11 min. 50 w południe (pociąg mieszany); o godz. 10 min. 50 w nocy (pociąg mieszany)

Do Podwołoczysk: (z dworca w Podzamczu) o godz. 10 min. 59 w nocy (pociąg mieszany); o godz. 12 min. 32 w południe (pociąg mieszany).

Do Stanisławowa: (na Stryj) o godz. 6 min. 45 rano i o godz. 5 min 15 wieczór.

Do Podwołoczysk: (z dworca lwowskiego głównego) o godz. 5 min. 40 rano (pociąg pospieszny); o godz. 12 min 10 w południe (pociąg mieszany); o godz. 10 min. 11 w nocy (pociąg mieszany)

Pory niniejszego rozkładu jazdy odnoszą się do południka peszteńskiego, godz. 12. w Peszcie odpowiada godzinie 12⁰⁰ w Lwowie.

August Schellenberg

we Lwowie.

Dom bankowy i kantor wymiany

sprzedaje podług urzędowego kursu dziennego

Losy

Czerwonego krzyża

Kwity poborowe na pięć tych losów w ratach miesięcznych po zhr. 2. 7210

NADEŚLANE.

Do Wiednia wezwany do operacyi ocznej, zawieszam ordynacyę we Lwowie do 23 b. m.

Dr. Zygmunt Lindner
okulista. 7876

Cennik lwowskiej Izby handlowej i przemysłowej. Lwów dnia 18 listopada 1882.

Table with columns for 'płaca żądają walutą austr.', 'złr. et.', 'złr. ct.', and various categories like '1. Akcyje za sztukę', '2. Li-t. zast. za 100 zł.', '3. Listy dłużne za 100 zł.', '4. Obligacje za 100 zł.', '5. Losy miasta Krakowa', '6. Monety'.

Kurs giełdy wiedeńskiej z dnia 13 listopada 1882

Table with columns for 'płaca żądają' and 'złr. et.', 'złr. ct.', containing categories like '1. Dług państwa', '2. Obligacje indemn.', '3. Akcyje', '4. Listy zastawne losowane', '5. Obligacje z prawem pierwszeństwa', '6. Losy'.

Table with columns for 'płaca żądają' and 'złr. et.', 'złr. ct.', containing categories like 'Kurs złota', 'Z lwowskiej Izby handlowej i przemysłowej', 'Telegrafowany kurs wiedeński z dnia 16 listopada 1882', and 'Jednolity dług państwa w banknotach'.

Table with columns for 'płaca żądają' and 'złr. et.', 'złr. ct.', containing categories like 'Kurs złota', 'Z lwowskiej Izby handlowej i przemysłowej', 'Telegrafowany kurs wiedeński z dnia 16 listopada 1882', and 'Jednolity dług państwa w banknotach'.

Konkursa.

L. 29634. (7840 2-3)

Podaje się do publicznej wiadomości, iż hurtowna sprzedaż tytoniu w Oświęcimie w powiecie skarbowym Krakowskim, z którą połączona jest sprzedaż stempli w kategorii od 1 zł. na dół, obsadzić się ma prowizorycznie na rok jeden w drodze konkurencji przez podanie pisemnych ofert, które przy dołączeniu wadium w kwocie 100 zł., dalej świadectwa pełnoletności, moralności, jako też stanu majątkowego najdalej do dnia 1 grudnia 1882, 2 godziny po południu do c. k. powiatowej Dyrekcji skarbu w Krakowie na ręce Naczelnika tejeż wniesione być mogą.

W czasie od 1 października 1881, do końca września 1882, wynosił obrót materiałów w piędzicach:

- a) materiałów tytoniowych w wartości 46.322 złr.
b) materiałów stemplowych w wartości 7.438 zł. 46 ct
c) z materiałów wykazanych ad a sprzedanym w czasie od 1 października 1881 do końca września 1882, konsumentom (alla minuta i all'in grosso) w wartości 8.591 zł. 68 ct
d) w czasie od 1 lipca 1881, do końca czerwca 1882 wysprzedaż konsumentom all'in grosso wynosiła wartość 5.230 złr. 14 ct.

Blizszych warunków zasięgnąć można w registraturze c. k. powiatowej Dyrekcji skarbowej w Krakowie i u nadzorów straży skarbowej tutejszego powiatu.

C. k. powiatowa Dyrekcja Skarbu Kraków 13 listopada 1882

L. 65956. (7813 3-3)

W celu nadania opróżnionych z początkiem roku szkolnego 1882/3 4 stypendyów z funduszu naukowego po 105 zł. rocznie, przeznaczonych dla młodzieży ruskiej narodowości, oddającej się naukom na wydziale prawniczym lub filozoficznym, rozpisuje się konkurs do 31go grudnia 1882 roku.

Ubiegający się o te stypendya mają przedłożyć swe podania w przeciągu terminu konkursowego do c. k. Namiestnictwa za pośrednictwem przedłożonych profesorów i dołączyć do tych podań metrykę chrztu, świadecwo ubóstwa, tudzież świadectwo dojrzałości, nakoniec dowód frekwencyjny i aplikacyi co do nauk, które obecnie na uniwersytecie odbywają.

Z c. k. Namiestnictwa We Lwowie, 3go listopada 1882.

Ч. 65956.

Въ цѣли надана опорожненыхъ съ початкомъ школьного года 1882/3 чотырехъ стипендій съ нашкового фндаша по 105 зар. рѣчно, назначеныхъ для руской молодежи, отдающей са наукамъ на выдѣлкѣ правничѣмъ або филозофичнѣмъ, разписе са конкурсъ до 31 года 1882 року.

Оубегающій са о тотхъ стипендій мають предложити свой подана до ц. к. Намѣстництва за посередництвомъ

крѣжка профессорѣвъ и залчнтн до сихъ подана метрику Хрещена, свѣдоцтво оубожства, тожъ и свѣдоцтво дозрѣлости, наконци доказъ посѣщана и апликацій що до наукъ, котрѣ тперѣ въ оунверзитѣтѣ отбѣвають.

Зъ ц. к. Намѣстництва Во Львовѣ дня 3 листопада 1882.

L. 20917. (7874 1-3)

Na posadę c. k. ekspedynta dla nowo otworzyć się mającego c. k. urzędu pocztowego w Jawiszowicach w powiecie Bielskim za kontraktem służbowym i kaucją w kwocie 200 zł. z poborami płacy 150 zł i ryczałtu kancelaryjnego 40 złr

Podania należy wnieść do czterech tygodni w c. k. Dyrekcji poczt we Lwowie. Lwów, dnia 15 listopada 1882

Kuratele.

L. 9173. (7795 2-3)

C. k. sąd powiatowy w Czortkowie za zawiadania, że Ksenkę Kozak z Uhrynia uznano marnotrawczynią i ustanowiono dla niej kuratorem Hrynia Bałakuniec.

C. k. sąd powiatowy Czortków, 11 września 1882.

L. 7859. (7796 2-3)

C. k. sąd powiatowy w Kozowie podaje do wiadomości, że Mykieta Szymków włościanin z gminy Chorobrowa, uchwałą c. k. sądu obwodowego w Złoczowie z dnia 21 października 1882, l 7599 zapadła, jako marnotrawca uznany i dla niego kurator w osobie Emiliana Pawełków naczelnika gminy i gospodarza w Chorobrowie, ustanowiony został.

C. k. sąd powiatowy Kozowa, dnia 31 października 1882.

L. 10592. (7737 2-3)

Oleksa Trafuk ze Sniatyna został uznany za marnotrawcę, i nadano mu S.mena Zacharkiewicza ze Sniatyna za kuratora.

C. k. sąd powiatowy. Sniatyn, 20 października 1882.

L. 12394. (7849 1-3)

Uchwałą c. k. sądu obwodowego w Koltomy z dnia 14 września 1882 do l. 9765 uznany został Wasyl Knyszczuk z Kosmacza marnotrawcą. Kuratorem ustanowiony dla niego Łukien Wintoniak z Kosmacza.

C. k. sąd powiatowy. Kosów, 2 października 1882.

Licytacye.

L. 16192. (7858 1-3)

Celem wydzierżawienia prawa poboru podatku konsumcyjnego od rzezi bydła i węgrybni mięsa w Dobromilskim okręgu dzierżawnym na rok 1883 z mileczem odwołaniem na dalsze dwa lata rok 1884 i 1885 lub bezwarunkowo na trzy lata t. j. na czas od 1 stycznia 1883 do końca grudnia 1883 odbę-

dzie się w skutek reskryptu wysokiej c. k. krajowej Dyrekcji skarbu z dnia 5 listopada 1882 l. 58 84 w c. kpowiatowej Dyrekcji skarbu w Sanoku dnia 5 grudnia 1882, od godziny 9 przed południem do godziny 1szej po południu publiczna licytacya.

Cenę wywołania stanowi roczna kwota 3416 zł. w a. wyrażnie trzy tysiące czterysta sześćdziesiąt złr.

Wadium wynosi 10pr. ceny wywołania. Oferty pisemne zaopatrzone w przepisany wadium mają być najpóźniej do godziny 1ej po południu dnia poprzedzającego ustną licytacyę do rąk Naczelnika c. k. powiatowej Dyrekcji skarbu w Sanoku wniesione. Otwarcie ofert nastąpi zaraz po odbytej ustnej licytacyi.

Blizsze warunki licytacyi mogą być przejrzane w c. k. powiatowej Dyrekcji skarbu w Sanoku, tudzież w c. k. nadzorach straży skarbowej Sanockiego powiatu. Sanok, dnia 13 listopada 1882.

L. 3020. (7850 1-3)

C. k. sąd powiatowy ogłasza, iż celem zaspokojenia pretensyi Kaspra Kąkola 13 zł. 67 ct, w drodze egzekucyjnej przez publiczną licytacyę sprzedana będzie realność pod Nr. 29 w Miłówe, do dłużnika Józefa Tycy należąca, w trzech terminach 24 listopada, 28 grudnia 1882, i 31 stycznia 1883, każdym razem o godzinie 10 rano w biurze c. k. sędziego powiatowego w Miłówe.

Cena wywołania 700 zł. wadium 70zł. Miłówka, 30 września 1882.

L. 5125. (7854 1-3)

C. k. sąd powiatowy w Turce zawiadania niniejszem, iż na zaspokojenia pretensyi Dyrekcji zakładu kred. włościańskiego we Lwowie przeciw Stefanowi Utycz pto 19 rat po 6 zł. i resztującemu kapitału w kwocie 36 zł. 23 ct. w a. z pn. odbędzie się w sądzie tutejszym w dniach 29 listopada, 29 grudnia 1882 i 30 stycznia 1883, każdym razem o godzinie 9 przed południem egzekcyjna sprzedaż realności pod Nr 82 rep. 68 w Tarnawie wyżnej z tem, iż na pierwszych dwóch terminach realność ta tylko za lub wyżej ceny szacunkowej, zaś na trzecim także poniżej tej sprzedana zostanie.

Cena wywołania 200 zł. wadium 20zł. Resztę warunków licytacyjnych można w Registraturze tutejszego sądu przejrzeć. Z c. k. sądu powiatowego Turka, dnia 2 października 1882.

L. 4225. (7781 1-3)

C. k. sąd powiatowy przeprowadzi w dniach 4 grudnia 1882, 8 stycznia i 3 lutego 1883, każdym razem o godzinie 10 rano egzekcyjną sprzedaż realności objętej wykazem hipotecznym l. 49 księgi dla Złotnik Piotra Głodzika własnej celem zaspokojenia pretensyi c. k. uprz. zakładu kredytowego włościańskiego w kwocie 6 rat po 15 zł. w a. i reszty kapitału 197 zł. 9 ct. w a. Na pierwszych dwóch terminach sprzedaż nastąpi za cenę szacunkową lub wyżej takowej, na trzecim terminie także niżej ceny szacunkowej.

Cena wywołania 500 zł., wadium 50 zł. w a. kuratorem dla niewiadomych wie-

rzycieli ustanowiono adwokata Dr. Brandta w Mielcu

Resztę warunków licytacyjnych przejrzeć można w sądzie.

Mielec, 25 września 1882 r.

L. 4925. (7434 1-3)

C. k. sąd powiatowy w Haliczu zawiadania w ogóle wszystkich, tudzież z miejsca pobytu i życia niewiadomych wierzycieli hipotecznych a to maseę s. p. Danyła Bogusiewicza, małżonków Józefa i Maryannę Zienkowskich, Alojzy Błonską, małżonków Władysława i Marjanę z Niezkorowkich Zarskich, Margaretę de Rotkiewicz Bednarowską, i Rozalię Błonską w niniejszym edyktem, że w sprawie egzekcyjnej Abrahama Fischlera przeciw Percowi Koch pto 605 zł. w a. z pn. wniósł wierzyciel Abraham Fischler prośbę o sprzedaż realności w Haliczu pod Nkons. 89 star. 108 now położonej Perca Koch własnej, w skutek czego publiczną licytacyę w dwóch terminach t. j. dnia 12 grudnia 1882 i dnia 31 stycznia 1883, zawsze o godzinie 10 rano rozpisuje.

Ceną wywołania jest kwota 6410 zł., zaś wadium wynosi 641.

Akt oszacowania i warunki licytacyjne można przejrzeć w tutejszem archiwie.

Dla powyższych z miejsca pobytu i życia niewiadomych wierzycieli ustanowiono na ich koszt i niebezpieczeństwo Karola Klankowicza z Halicza, zaś dla tych wierzycieli, którychby pretensye po wdrożeniu licytacyi na tej realności zostały zabezpieczone Arona Massnga w Haliczu, kuratorami, którym polecono aby tych wierzycieli w niniejszej sprawie zastępowali i według prawa i sumienia brouili.

Przypomina się przeto tym wierzycielom, aby w należytych czasie, albo sami przybyli, albo potrzebne dokumenta ustanowionemu zastępcy udzieliłi, lub innego rzeczownika wybrali i sądowi oznajmili, gdyż powstałe z zażądania skutki sami sobie przypiszą.

Halicz, 9 sierpnia 1882.

L. 2586. (7709 1-3)

C. k. sąd powiatowy w Starym-Sączu podaje do wiadomości, iż na zaspokojenie pretensyi Józefa Burdackiego w kwocie 100 złr. z pn. sprzeda w dniach 7 grudnia 1882, 9 stycznia i 8 lutego 1883, każdego razu o 10 godzinie rano 5/9 części połowy kolonii pod l. k. 22 w Stadle położonej, prenotowaną własnością Adama Schmidta (syna) będących, część ciała ciała tabularnego stanowiących.

Cena wywołania 837 zł 50 ct. Wadium 84 złr.

Kuratorem dla niewiadomych z miejsca pobytu wierzycieli hipotecznych Michała i Cecylii Kwiatkowskich, tudzież dla niewiadomych wierzycieli hipotecznych, którzyby po dniu 29 listopada 1881 do hipoteki powyższej realności weszli lub którymby uchwałą licytacyjną z jakichby powodów doręczoną być nie mogła, ustanowiono tutejszego c. k. notaryusza p. Wayhiugera.

Stary-Sącz, 26 sierpnia 1882

Licytacje.

L. 43151. (7414 2-3)
C. k. sąd krajowy we Lwowie ogłasza, że w sali rozpraw tegoż sądu w celu zaspokojenia pretensji 2500 zł. w. a. z przyn. odbędzie się dnia 21 grudnia 1882 i 25 stycznia 1883 każdym razem o godzinie 10tej przed południem wedle dom. 148 pag. 242 n. 17 haer należącej realności pod l. 705^{2/4} we Lwowie położonej, na których realność ta tylko wyżej ceny wywołania 5000 złr. lub przynajmniej za tę cenę sprzedaną zostanie, że jako wadyum kwota 500 zł. złożoną być ma, wyciąg tabularny i warunki licytacyjne w registraturze sądowej przejrzeć lub odpisać wolno, nareszcie że dla wszystkich tych, którzyby po wydaniu wyciągu tabularnego to jest po dniu 30 sierpnia 1882 prawo zastawu na wspomnianej realności nabyli, lub którymy uchwały sądowe tej sprawy egzekucyjnej dotyczące z jakiegobądź powodu doręczone być nie mogły, adw. dr. Romanowski kuratorem a jego zastępcą adw. dr. Bliziński mianowany został.

Lwów, dnia 14 października 1881.

L. 44201. (7415 2-3)
C. k. sąd krajowy we Lwowie podaje do wiadomości, że w sprawie Towarzystwa zaliczkowego we Lwowie przeciw Erazmowi Czajkowskiemu o zapłcenie 400 złr. z pn. po strąceniu 200 złr. odbędzie się w tutejszym c. k. sądzie na dniu 19 grudnia 1882 i 24 stycznia 1883 każdym razem o godzinie 10 przed południem egzekucyjna licytacja realności l. k 591 ^{1/4} lit. C. we Lwowie położonej.

Licytacja ta odbędzie się ryczałtowo w powyższych dwóch terminach za cenę wywołania przyjętą w sumie 400 złr. albo też wyżej tej sumy wywołania.

Wadyum przed rozpoczęciem licytacji złożone ma być wynosi 30 zł. które w gotówce lub w książeczkach gal kasy oszczędności złożone być mają.

O tem zawiadamiamy strony tudzież wszystkich wierzycieli hipotecznych, którzyby po wydaniu wyciągu hipotecznego prawa zastawu nabyli na ręce kuratora adw. dr. Ignacego Czernyńskiego z substytucją dra Wszelazyńskiego.

Lwów, dnia 21 października 1882.

L. 3001. (7465 2-3)
W c. k. sądzie powiatowym Tyczynskim, celem zaspokojenia wierzytelności Wolfa Adwokata jako cessionariusza Saula Schiffa w kwocie 28 złr. 50 ct. w. a. z po. odbędzie się przymusowa publiczna sprzedaż realności pod nr. 38 w Matysówce położonej wedle wykazu hipot. l. 89 księgi głównej gminy katastralnej Matysówka objętej, Jędrzeja Pucia własnej, w dniach: 15 grudnia 1882, 31 stycznia i 5 marca 1883, każdym razem o godzinie 10 rano.

Cena wywołania 1759 złr., wadyum 176 zł. w. a.

Resztę warunków licytacyjnych w sądzie można przejrzeć.

Tyczyn, dnia 16 czerwca 1882.

L. 7240. (7425 2-3)
C. k. sąd powiatowy w Dobromilu ogłasza, że na zaspokojenie wierzytelności Zakładu kredyt. włościańskiego przeciw Hryciowi Kinaszowi w ilości 22 rat po 12 zł. i reszty kapitału w kwocie 63 zł. 3 ct. w dniach 22 grudnia 1882, 19 stycznia i 22 lutego 1883 publiczna sprzedaż realności pod l. 41 w Komarowicach położonej, każdym razem o godz 10 rano w kancelaryi tut. c. k. sądu z ceną wywołania 600 zł. a zakładem 60 zł przeprowadzoną będzie; tyka na trzecim terminie nastąpi sprzedaż poniżej ceny szacunkowej.

Nabywca obowiązany będzie połowę ceny kupna zaraz po licytacji złożyć.

Resztę warunków wolno w tutejszym sądzie w registraturze przegladnąć.

Kuratorem wierzycieli ustanowiono Antoniego Richtera z Dobromila.

C. k. sąd powiatowy.
Dobromil, 23 października 1882.

L. 2585. (7445 2-3)
C. k. sąd powiatowy podaje do wiadomości, że celem zaspokojenia sumy 95 zł. w. a. z pn. od Jana Kościelniaka Salomonowi Glass należącej się, odbędzie się w dniach 9 grudnia 1882, 26 stycznia i 27 lutego 1883 każdym razem o godz. 10 rano w gmachu sądowym publiczna licytacja realności gruntowej pod nr. 135 subrep. 108 w Ciężkowicach położonej przedmiotem ksiąg gruntowych nie będącej własnością egzekutora Jana Kościelniaka będącej.

Cenę wywołania stanowi wartość szacunkowa w kwocie 521 zł. w. a.

Wadyum 53 zł.

Realność ta na powyższych trzech terminach tylko za cenę szacunkową lub powyżej tejże sprzedaną być może.

Gdyby na powyżej wzmiankowanych trzech terminach sprzedana nie została, naten-

czas do ułożenia lżejszych warunków licytacyjnych wyznacza się termin na dzień 6 marca 1883 o godzinie 10 rano.

Resztę warunków licytacyjnych oraz akty zastawniczego opisanie i oszacowania można przejrzeć w tutejszej registraturze.

C. k. sąd powiatowy.
Chrzanów, dnia 17 lipca 1882.

L. 9692. (7358 3-3)
Sąd miejsko deleg. rzeszowski ogłasza, iż w dniach 12 grudnia 1882, 16 stycznia 1883 i 20 lutego 1883 o godzinie 10 przed południem odbędzie się w gmachu sądowym przymusowa sprzedaż połowy realności pod l. k. 41 w Kraczkowcy położonej ciała tabularnego stanowiącej wedle wyk. hip. 150 k. b. p. 1 Jakoba Kopcica własnej na rzecz Wolfa Adwokata, pto. resztujące 40 zł. w. a. z pn. w pierwszych dwóch terminach za cenę szacunkową 1365 zł. w. a. lub wyżej tejże, zaś w trzecim terminie i niżej takowej.

Wadyum wynosi 137 zł. w. a.

Resztę warunków przejrzeć można w registraturze tutejszej.
Rzeszów, 11 października 1882.

L. 4051. (7751 3-3)
C. k. sąd obwodowy w Rzeszowie wiadomo czyni, że na żądanie domu handlowego A. Strelitz et Comp. w Wr. cławiu celem zaspokojenia wywołanej sumy 700 złr. w. a. z 6 pr. od dnia 2 lipca 1879 kosztami sądowymi 20 złr. 30 kr. egzekucyjnymi 20 złr. 59 kr. tudzież kosztami w umiarkowanej kwocie 28 fl. 12 kr. się przyznającymi zezwolił na przymusową sprzedaż ^{1/6} z połowy sum 2500 duk. 7300 zł. w. a. 450 duk. 5196 zł. 5 kr. ut. dom. 10 pag. 28 n. 27 on. i dom. 1 pag. 155 n. 16 on. w stanie biernym realności 73^{1/2} w Rzeszowie na rzecz dłużników Leiby Strizowera i Samsona Kohanego intabulowanych polecając c. k. notaryuszowi p. Kaniewskiemu, aby licytację rozpisal w 2 terminach przedsięwziął, z tem że na pierwszym terminie pretensje w mowie będące tylko za kwotę na jaką opiekają, lub wyżej tejże, zaś przy drugim terminie nawet niżej tejże kwoty za jakąkolwiek bądź cenę w gotówce złożyć się mającą sprzedane będą i aby potem protokół z tej czynności spisany wraz z ceną kupna sądowi tutejszemu przedłożył.

O tem zawiadamia się strony i wierzycieli hipotecznych z miejsca pobytu wiadomych do rąk własnych, zaś wierzycieli z życia i z miejsca pobytu wiadomych Piotra Zuławskiego, Mojżesza Strizowera, Chajuna Strizowera, i Freidle Strizower, tudzież tych którzyby po dniu 12 czerwca 1882 z swemi prawami do hipoteki weszli jakoteż którymby niniejsza lub późniejsza uchwała doręczona być nie mogła, do rąk ustanowionego kuratora adwokata dr. Alsa, któremu się za substytuta dr. Fechtdegena dodaje i przez edykta.

Rzeszów, 12 października 1882.

L. 4035. (7797 3-3)
C. k. sąd powiatowy w Roźniatowie podaje niniejszem do publicznej wiadomości, że na zaspokojenie sumy 89 zł 19 ct w. a. z pn. przymusowa sprzedaż realności pod nr. konsk. 394 subrep. 503 w Perehinsku położonej, dłużnika Stefana Biłyczki masy własnej, w tutejszym c. k. sądzie w drodze publicznej licytacji na rzecz c. k. uprz. Zakładu kredyt. włośc. dnia 24 listopada, 22 grudnia 1882 i 22 stycznia 1883 każdym razem o godzinie 10 przed południem z tem przedsięwziętą zostanie, że na pierwszych dwóch terminach realność ta tylko za cenę wywołania 150 zł. w. a., lub wyżej tejże, zaś na trzecim terminie także i niżej ceny wywołania sprzedaną zostanie

Wadyum wynosi 10 pr. ceny szacunkowej.

Resztę warunków w tudzież akt opisanie i oszacowania realności przejrzeć można w tutejszej registraturze.

Roźniatów, 2 listopada 1882.

L. 3635. (7674 3-3)
C. k. sąd powiatowy w Radymnie przeprowadzi w dniach 29 listopada i 28 grudnia 1882 i 30 stycznia 1883, zawsze o godzinie 10 rano egzekucyjną licytację realności pod nr. 170 w Miększcu nowym położonej, niestanowiącej ciała hipotecznego dłużników Nastki Stecyk, Iwana i Anny Domszów własnej na rzecz Zakładu kredytowego włościańskiego w celu wydobycia wierzytelności 130zł. 11 ct. w. a. z pn.

Cena wywołania 350 zł.

Wadyum wynosi 35 zł.

Resztę warunków można przejrzeć w sądzie.

C. k. sąd powiatowy.
Radymno, 30 września 1882,

L. 6092. (7364 3-3)
C. k. sąd powiatowy w Winnikach ogłasza, że celem zaspokojenia wierzytelności c. k. Zakładu kredytowego włościańskiego we Lwowie w kwocie 274 zł. 52 ct. a. w. z pn. odbędzie się w zabudowaniu sądowym przymusowa publiczna sprzedaż realności tabularnej w Gajach pod l. kons. 64 położonej na dniu 12 grudnia 1882, 16 stycznia i 20 lutego 1883 każdym razem o godz. 10 rano.

Cena wywołania 600 zł. w. a., poręczona 60 zł. w. a.

Blizsze warunki przejrzeć można w registraturze.

C. k. sąd powiatowy.
Winniki, d. 30 listopada 1881.

L. 4804. (7808 3-3)
Na zaspokojenie wierzytelności masy rozb. Erharda Stingla 157 zł. 50 ct. odbędzie się w tutejszym sądzie dnia 17 listopada, 22 grudnia 1882 i 19 stycznia 1883, każdym razem o godzinie 10 rano licytacyjna sprzedaż realności dłużników Natana i Simy Schäferów własnej pod l. 6 Głębokie przedmieście w Jarosławiu położonej.

Wadyum wynosi 10 pr. ceny wywołania 700 fl

Blizsze warunki, akt detaksacyi i wyciąg tabularny dostarczy registratura.

Z c. k. sądu powiatowego.
Jarosław, 30 maja 1882.

L. 4812. (7785 3-3)
Sieniawski c. k. sąd powiatowy przedsięwzięcie w zabudowania sądowym na zaspokojenie pretensji Leiby Engelberga w kwocie 25 zł. w. a. z pn. przymusową publiczną przetargową sprzedaż realności pod Nr. 238 rep. 232 w Piskorowicach w powiecie sądowym sieniawskim w starostwie jarosławskim położonej, dłużnej masy spadkowej śp. Józefa Jabłońskiego własnej ciała tabularnego niestanowiącej na dniu 7 grudnia 1882 i 11 stycznia 1883 o 10 godzinie rano, tylko za cenę szacunkową 55 zł. w. a. lub wyżej, zaś na dniu 15 lutego 1883 także poniżej ceny szacunkowej.

Zakład wynosi 5 zł 50 ct w. a.

Blizsze warunki i protokół zastawniczego opisanie można w registraturze przejrzeć.
Sieniaw, d. 30 września 1882

L. 5344. (7359 3-3)
C. k. sąd powiatowy w Bóbrce, w sprawie (7722 3-3)

L. 4575. (7475 3-3)
Obwieszczenie.

Przy ces. kr. głównej fabryce tytoniu w Winnikach będą następujące przedmioty na rok 1883 w drodze pisemnych ofert zabezpieczone, a to:

Świeże beczki wiane 200 Hektolitrow
Drzewo bukowe opałowe 220 kubicza. mtr.
Węgle ksmienne 550.000 Kilogramow.

Desk i grubość szersokość ilość
miękkie milim. milim. biejące mtr.

a. sosnowe 13 210 4.000
13 240 8.000
13 270 4.000
20 340 4.000
25 260 3.000
30 260 500
40 260 500

b. jodłowe 13 210 3.000
13 240 10.000
13 270 1.000
13 320 4.000
20 270 200
20 290 400
30 320 600
25 260 100

c. olehowe
Desk i twarde

a. dębowe 25 450
30 300
40 100
30 200

b. jaworowe 30 260

Dyle

a. dębowe 50 150
70 150
80 100
b. sosnowe 50 500
80 200
100 260 100

Węgle musza węgle przedłożyć się mającej próbki i z jedze, wyrażcie oznaczyć się mającej kopalni franko, dwozecz wóci we Lwowie, wszelkie inne przedmioty zaś franko c. k. głównej fabryki tytoniu w Winnikach być dostawione.

Oferty mają swe oferty najdziej do dnia 11go grudnia 1882 o godzinie 12tej w południe do c. k. głównej fabryki tytoniu w Winnikach nadesłać.

Każda oferta musi być stemplem na 50 centów zaopatrzona, i tenże pierwszym wierszem przepisany.

Blizsze szczegoly mogą być powzięte w obwieszczeniach licytacyjnych, które w c. k. głównej fabryce tytoniu w Winnikach, tudzież w c. k. fabryce tytoniu w Krakowie i Zsbitowie, w ekonomacie wysokiej ek. Dyrekcji krajowej skarbowej, i w izbie handlowej we Lwowie i w Opawie (Troppau) złożone są, i które na żądanie licytantów, tymże nadesłane być mogą.

Winniki, dnia 4 listopada 1882.

wie egzekucyjnej Towarzystwa Zaliczkowego w Bóbrce przeciw Janowi i Barbarze Ciślik o zapłcenie 130 zł. a. w. z pn. rozpisuje przymusową sprzedaż gospodarstwa włościańskiego pod l. d 34 w Wólwem położonego dłużnika Jana Ciślika własnego w trzech na dzień: 1 grudnia 1882, 11 stycznia i 15 lutego 1883 o godzinie 10 rano. każdym razem w zabudowaniu tegoż sądu w wyznaczonych terminach z tem, że cenę wywołania stanowi wartość szacunkowa 420 zł. w. a. poręczona 42 zł. w. a., że gospodarstwo powyższe w pierwszych dwóch terminach tylko za cenę wywołania lub wyżej takowej przy trzecim terminie tylko za taką cenę sprzedane, któraby na pokrycie wszelkich należności rządowych i ubezpieczonych wierzytelności wystarczała, że dla wierzycieli którymy uchwała sprzedaż pozwalająca do ręczoną być nie mogła, lub którzyby po dniu 25 lipca 1882 prawo zastawu lub inne prawa rzeczowe do sprzedac się mającego gospodarstwa nabyli, kurator w o. obie c. k. notaryusza p. Teofila Waydowskiego ustanowionym został, że nakoniec wyciąg hipoteczny, akt oszacowania i inne warunki w registraturze sądowej przegladnąć zaś o stanie tabularnym w urzędzie hipotecznym a o zaległych podatkach w c. k. urzędzie podatkowym w Bóbrce przekonać się można.

C. k. sąd powiatowy.
Bóbrka, 10 sierpnia 1882.

L. 4803 (7807 3-3)
Na zaspokojenie wierzytelności masy rozbirowej Erharda Stingla 259 fl. 7 ct odbędzie się w tutejszym sądzie dnia 17 listopada, 22 grudnia 1882 i 19 stycznia 1883 każdym razem o 10 godzinie rano licytacyjna sprzedaż realności dłużniczej spadkobierców Baltazara Hubra własnej pod l. 87 na krak. przedm. w Jarosławiu położonej.

Wadyum wynosi 10 pr. ceny wywołania 2600 zł

Blizsze warunki akt detaksacyi i wyciąg tabularny dostarczy registratura.

C. k. sąd powiatowy.
Jarosław, 20 maja 1882

Die k. f. Tabak Hauptfabrik beabsichtigt für die Zeit vom 1 Jänner bis Ende Dezember 1883 im Wege der öffentlichen Visitation durch Uebersichtung schriftlicher Offerte sicher zu stellen u. z.

Weingrünne Fässer Hectolitru 200
Buchenscheiterholz Cubik-Meter 220
Steinkohlen Kilogramme 550 000

Weichte dic breit Menge
Bretter millim. millim. Current-Mtr

a. kieferne 13 210 4.000
13 240 8.000
13 270 4.000
20 340 4.000
25 260 3.000
30 260 500
40 260 500

b. tannene 13 210 3.000
13 240 10.000
13 270 1.000
13 320 4.000
20 270 200
20 290 400
30 320 600
25 260 100

c. erlene

Harte Bretter

a. eichene 25 450
30 300
40 100
b. ahorne 30 200

Pfosten

a. eichene 50 150
70 150
80 100
b. kieferne 50 500
80 200
100 260 100

Die Steinkohlen müssen nach beizubringendem Muster, aus einer genau zu bezeichnenden Grube franco Bahnhof Lemberg, die übrigen Gegenstände jedoch franco t. f. Tabak Hauptfabrik Winniki geliefert werden.

Unternehmungslustige werden eingeladen, ihre schriftlichen Offerte bei der k. f. Tabak-Hauptfabrik in Winniki bis längstens 1. ten December 1882 12 Uhr Mittags zu übergeben.

Jedes Offert muß mit einer Stempelmarke per 50 fr. versehen und die mit der ersten Zeile des Offertes überschrieben sein.

Die Visitation und Kontrahbedingnisse können während der gewöhnlichen Amtsstunden bei der k. f. Tabak-Hauptfabrik in Winniki bei den Tabakoffizien in Zsbitow und Krakau bei dem Deconomate der hohen k. f. Finanz-Landes-Direction in Lemberg, dann bei den Handels und Gewerbekammern in Lemberg und Troppau eingesehen, endlich auf Verlangen der Visitationslustigen auch directe von Winniki zugesendet werden.

Winniki, am 4ten November 1882.

L. 16971. (7806 3-3)

C. k. sąd powiatowy miejs. deleg. zawiadamia, że w celu zaspojenia wierzytelności Salamona Judenfrenda przeciw Semkowi Wojtowiczowi w kwocie resztującej 45 zł. z pn. odbędzie się dnia 29 listopada 1882, dnia 15 grudnia 1882 i dnia 8 stycznia 1883 zawsze o godzinie 10 rano w sądownym zabudowaniu przymusowa sprzedaż realności dłużnika Semka Wojtowicza z Hanuowice własnej nietabularnej w Hamusowcach pod l. k. 28 położonej, która przy trzecim terminie i niżej ceny szacunkowej 200 zł. sprzedana zostanie

Zakład wynosi 20 zł.

Stanisławów, 18 października 1882.

L. 8447. (7379 3-3)

Złoczowski c. k. sąd obwodowy uwiadamia, że celem ściągnięcia Antoninie Boyer od Stanisława i Wandy małżonkó w Smalawskich należnej kwoty 119 000 zł. a. w. z pn. odbędzie się w Złoczowie w zabudowaniu sądownym publiczna przymusowa sprzedaż dóbr Słoboda w powiecie sądownym Kozowa położonych wraz z 375 morgami lasu w Litwinowie, w dwóch terminach 22 grudnia 1882 i dnia 22 stycznia 1883, każdym razem o godzinie 10 przed południem.

Na tych terminach dobra rzeczono niżej ceny wywołania sprzedane nie będą.

Cenę wywołania stanowi kwota 349.752 zł. 63 ct. w. a.

Wadium wynosi 34976 zł. w. a. i złożone być ma bądź w gotowiznie, bądź w listach zastawnych c. k. uprz. w. austr. ogólnego Zakładu kredytowego ziemskiego, galicyjskiego tow. kredyt ziemskiego, lub galicyjskiego akcyjnego Banku hipotecznego lub też w obligacjach czy to państwowych czy to indemnizacyjnych wedle kursu w ostatnim przed licytacją numerze urzędowej Gazety lwowskiej ogłoszonego lub wreszcie w książeczkach galicyjskiej kasy Oszczędności.

Reszta warunków licytacyjnych, tudzież wyciąg hipoteczny i akt oszacowania przejrzane być mogą w registraturze sądowej.

O rozpisaniu tej licytacji uwiadamia się oprócz stron sporujących i znanych wierzycieli hipotecznych, także masę spadkową Katarzyny Medwid czyli Niedźwiedz i wrzeczonych spadkobierców teje Andruszka vel Antoniego Niedźwiedz i Józefa Niedźwiedz i jakby z życia i miejsca pobytu niewiadomych Józefa Rogala Lewickiego, Rubina Amstera, Hersza Sprechera, Hersza Spruchera i Józefa Tyszkowskiego, tudzież wszystkich tych wierzycieli hipotecznych, którzyby po dniu 2 października 1882 do Tabuli dóbr Słoboda weszli, lub którymby uchwała licytacyjna lub in a w tej sprawie wydać się mająca nadal uchwała z jakiegobądź powodu weale lub weześnie doręczone być nie mogły do rak im w tym celu ze substytucją adw. dr. Billeta ustanowionego kuratora adw. dr. Wesółowskiego i przez edykt niniejszy.

Złoczów, dnia 14 października 1882.

L. 16647 (7773 3-3)

C. k. sąd powiatowy miejs. del. zawiadamia, że w celu zaspojenia wierzytelności zakładu kred. włośc. we Lwowie w kwocie 53 zł. a. w. z pn. odbędzie się dnia 30 listopada, dnia 15 grudnia 1882 i dnia 11 stycznia 1883 o 10 rano w sądownym zabudowaniu przymusowa sprzedaż realności dłużników Józefa i Małki Brilów własnej, nietabularnej, w Knihininie pod lk. 209 położonej która przy trzecim terminie i niżej cenyszacunkowej 400 zł. sprzedana zostanie Zakład wynosi 40 zł.

Stanisławów, 10 października 1882.

L. 14217. (7775 3-3)

C. k. sąd powiatowy miejs. del. zawiadamia, że w celu zaspojenia wierzytelności c. k. uprz. gal. zakładu kredytowego włośc. we Lwowie w kwocie 130 zł. 11 ct. a. w. odbędzie się dnia 30 listopada, dnia 15 grudnia 1882 i dnia 11 stycznia 1883 o 10 rano w sądownym zabudowaniu przymusowa sprzedaż realności dłużników spadkobierców po sp. Iwanie Stefanii własnej, wedle wyk. hip. 259 na powyższych dłużników zapisanej, w Chomiakowie pod lk. 1345/17 położonej, która przy trzecim terminie i niżej ceny szacunkowej 250 zł. sprzedana zostanie Zakład wynosi 25 zł.

Kuratorem niewiadomych wierzycieli jest dr. Eminowicz.

Stanisławów, 3 października 1882.

Wyroki prasowe.

(7392)

Im Namen Seiner Majestät des Kaisers! Das f. f. Landesgericht Wien als Pressgericht hat auf Antrag der f. f. Staatsanwaltschaft erkannt, daß der Inhalt des in Nr. 43 der periodischen Druckschrift „Sprechsaal des Beamtenstandes“ vom 23 October 1882 enthaltenen ersten Artikels mit der Aufschrift „Von der Finanzwache“ in der Stelle von „Ich blicke auf eine ziemlich lange“ bis „und seinen Dr-

ganen zu verleugnen“ das Vergehen nach § 300 St. G. begründe, und es wird nach § 493 St. G. das Verbot der Weiterverbreitung dieser Druckschrift ausgesprochen.

Wien, am 23 October 1882.

Im Namen Seiner Majestät des Kaisers! Das f. f. Landesgericht Wien als Pressgericht hat auf Antrag der f. f. Staatsanwaltschaft erkannt, daß der Inhalt des in Nr. 42 der periodischen Druckschrift „Delnicke listy“ vom 19 October 1882 enthaltenen ersten Artikels mit der Aufschrift „K vysvetleni spletenych pojmu“ in der Stelle von „Nechceme uvadet“ bis „prava hlasovaniho. der Inhalt des in derselben enthaltenen dritten Artikels mit der Aufschrift „Slavne mestske rady“ in der Stelle von „Ohromne naklady“ bis „nemozno — kriminal“ und der Inhalt des in derselben enthaltenen achten Artikels mit der Aufschrift „Dopisy“ in dem dritten Abjaze, überschrieben „Z Vyskova“ in der Stelle von „Jedoho nedelaiho“ bis „delnicke casopisy“ das Vergehen nach § 302 St. G.; ferner daß der Inhalt des in derselben enthaltenen zweiten Artikels mit der Aufschrift „Zkouska ohnem“ seinem ganzen Umfange nach das Vergehen nach § 305 St. G. begründe, und es wird nach § 493 St. G. das Verbot der Weiterverbreitung dieser Druckschrift ausgesprochen.

Wien, am 23 October 1882.

Das f. f. Kreisgericht als Pressgericht in Wels hat auf Antrag der f. f. Staatsanwaltschaft in Folge Beschlusses vom 17 October 1882, Z. 5164, die Weiterverbreitung der Zeitschrift „Bauernvereinsbote“ Nr. 10 vom 15 October 1882 wegen des Artikels „Zur neuen Grundsteuer“ nach § 300 St. G. verboten.

Das f. f. Kreisgericht als Pressgericht in Böhmisch-Tepla hat auf Antrag der f. f. Staatsanwaltschaft in Folge Beschlusses vom 18 October 1882, Z. 6070, die Weiterverbreitung der Zeitschrift „Abwehr“ Nr. 1165 vom 14 October 1882 wegen des Artikels „Der Segen einer Fortschrittsregierung“ nach § 65 a St. G. verboten.

Das f. f. Landesgericht in Brünn hat auf Antrag der f. f. Staatsanwaltschaft in Folge der Beschlüsse vom 17 October 1882, Z. 15351, 15352, 15417, die Weiterverbreitung der Zeitschrift „Mährisch-schlesischer Hauszörgel“ Nr. 46 vom 14 October 1882 wegen des Artikels „Von allen Seiten“ nach § 302 St. G., dann die Weiterverbreitung der Zeitschrift „Spravedlnost“ Nr. 19 vom 13 October 1882 wegen der Artikel „Zruste skolni plat“ und „Kdo jest pricinou revoluce?“ und „Z Podhostynska“ nach § 65 a St. G. und § 302 St. G., endlich die Weiterverbreitung der Zeitschrift „Brünnner Beobachter“ Nr. 42 vom 14 October 1882 wegen des Artikels „Brünn (Das Wesen der Judenegeffe)“ nach § 305 St. G. verboten.

Das f. f. Kreisgericht in Olmütz hat über Antrag der f. f. Staatsanwaltschaft mit dem Beschlusse vom 13 October 1882, Z. 9647, die Weiterverbreitung der Druckschrift „Hlas z Hane“ Nr. 31 vom 8 October 1882 wegen des Artikels „Na adresu nasich zidu“ nach § 302 St. G. verboten.

Das f. f. Kreisgericht als Pressgericht in Teichen hat auf Antrag der f. f. Staatsanwaltschaft mit dem Erkenntnisse vom 18 October 1882, Z. 8922, die Weiterverbreitung der Zeitschrift „Silesia“ Nr. 124 vom 15 October 1882 wegen des Artikels „Teichner unpolitische Briefe“ nach § 65 a und § 305 St. G. verboten.

Das f. f. Landesgericht als Pressgericht in Laibach hat auf Antrag der f. f. Staatsanwaltschaft mit dem Erkenntnisse vom 14 October 1882, Z. 11193, die Weiterverbreitung der Nr. 233 der Zeitschrift „Slovenski Narod“ vom 11 October 1882 wegen des Artikels „Po delnem zboru“ nach § 300 St. G. verboten.

Das f. f. Landesgericht als Pressgericht in Triest hat auf Antrag der f. f. Staatsanwaltschaft mit Beschlusse vom 6 October 1882, Z. 7429, die Weiterverbreitung der Druckschrift „Ai lettori dell' Istria“ vom 29 September 1882, in Triest bei G. Tomafich gedruckt, nach § 65 a St. G. verboten.

Das f. f. Landesgericht als Pressgericht in Triest hat auf Antrag der f. f. Staatsanwaltschaft mit den Beschlüssen vom 7 October 1882, Z. 7441 und 7445, und vom 11 October 1882, Z. 7560, die Weiterverbreitung der Zeitschrift „Triester Tagblatt“ Nr. 604 und 606 vom 2 und 4 October 1882 wegen

der Artikel „Die Kafetenschachtel“ und „Eine fragwürdige Verschönerungsgeschichte“ nach §§ 308 und 310 St. G., — dann die Weiterverbreitung der Zeitschrift „L'Alba“ Nr. 5 vom 7 October 1882 wegen der Artikel „Certa Stampa“ und „Perquisizione ed arresto“ nach § 65 a St. G. verboten.

Księgi gruntowe.

L. 5520. (7851)

Arkusze posiadania dla gminy Rozwadowa wyłożone, można po dzień 18 listopada 1882 jako ostatni termin do wniesienia zarzutu, przejrzyć

C. k. sąd powiatowy.

Rozwadów, 13 listopada 1882.

L. 137. (7862 1-3)

Komisja hipoteczna ogłasza, iż dochodzenia miejscowe celem ułożenia księgi gruntowej dla gminy Kozodrza dnia 20 b. m. rozpoczyna.

Blizsze szczegoly zawieraja ogłoszenia w urzędach gminnych

Ropczyce, 15 listopada 1882.

Rozmaite obwieszczenia.

L. 7858. (7366 3-3)

C. k. sąd obwodowy jako handlowy w Złoczowie na skutek prośby Mechla Goldschlaga z dnia 13 wrzesnia 1882 l. 7858 ogłasza, że weksel z daty Podhajce 26go marca 1877 na 150 zł. opiewający, w dwa miesiące od daty płatny, przez Mechla Goldschlaga na jego własne zlecenie wystawiony, przez Iwa a Kierniczuka i Jakowa Krawczuka akceptowany, w Podhajcach płatny, według podania proszającego zagubiony został.

Wzywa się przeto niniejszem posiadacza tego zagubionego wekslu, by takowy do dni 45 od ogłoszenia tego edyktu tem pewnie w sądzie tutejszym przedłożył, gdyż inaczej weksel ten po upływie tego terminu jako amortyzowany uznany zostanie.

Złoczów, dnia 14 października 1882.

L. 5345. (7378 3-3)

C. k. sąd obwodowy w Złoczowie zawiadamia Władysława z Białeckich Coppetiers de Tergonde, że uchwała z dnia 12go marca 1881 l. 1643 polecono wskutek orzeczenia c. k. wyższego sądu krajowego we Lwowie z dnia 15 lutego 1881 l. 1710 urzędowi hipotecznemu zainstabulowanie wyroków resztującej sumy 300 zł. m. k. w 4/100 listach zastawnych z kuponami od 1go stycznia 1880 bieżącymi i 4 pr. odsetkami sumy 1050 w. a. od 1 lipca 1873 do końca grudnia 1879 się należącymi, z większej sumy 2000 duk. hol. czyli 9000 zł. m. k. pochodzącej, pierwotnie wedle wykazu hipotecznego dóbr Nestorowce karta C. poz. 9 i 16 na rzecz Franciszka Białeckiego, zaś wedle poz. 25 na rzecz Róży Białeckiej i Władysławy Coppetiers de Tergonde z domu Białeckiej zainstabulowanej, z karty ciężarów dóbr Nestorowce i z prawa dziesięciolatniej dzierżawy na tychże dobrach pod poz. 2 on. zainstabulowanej.

Ponieważ miejsce pobytu Władysławy z Białeckich Coppetiers de Tergonde nie jest znane, ustanowiono uchwałą z dnia 29 lipca 1882 l. 5345, dla niej kuratora adwokata dra Heynego ze zastępstwem adwokata dra Warteresiewicza i doręczono pierwszemu w jej imieniu uchwałę z dnia 12go marca 1881 l. 1643.

Złoczów, dnia 29 lipca 1882.

L. 18251. (7815 2-3)

C. k. wyższy sąd krajowy Lwowski podaje w myśl ustawy z dnia 25 lipca 1871 l. 96 dz. p. p. do powszechnej wiadomości, że wskutek prośby Tauby Bruchy Spritzler:

1) o utworzenie nowych ciał tabularnych dla realności pod l. k. 302, 6 i 367 w Kołomyi w tamtejszym powiecie sądownym i w tamtejszej gminie podatkowej położonych, z których pierwsza leży na przedmieściu kuckiem, składa się z części gruntu w katastrze z roku 1875 pod l. parc. bud 2283 zapisanej, mającej w przestrzni 223 $\frac{1}{2}$ sążni kwadratowych, z domu mieszkalnego z drzewa zbudowanego, takiegoż magazynu i komory, tudzież podwórza, a graniczącej na północ z ulicą garncarską, jakoteż z realnością Stefana Baraka, na wschód z oddzielną częścią teje realności, obecnie Dawid Brechera własnej, na południe z realnością spadk. bierców Kazimierza Czaplńskiego a na zachód z realnością Karola Ciesielskiego, druga zaś leży na przedmieściu śniatyńskim, składa się z części gruntu zapisanej w katastrze z roku 1858 pod l. kat. 3076 zapisanego, mającej objętości 139 kwadr. sążni i st. 9 cali z drewnianego domu mieszkalnego, drewnianej szopy i podwórza, a graniczącej na północ z drogą komunikacyjną, na wschód z drogą połową, na południe z gruntem Fedora Lebuniaka, na zachód z gruntem Jana Patkowskiego i

2) o intabulowanie proszącej za właścicielkę tych wyżej opisanych dwóch realności, c. k. sąd obwodowy w Kołomyi projekty utworzyć się mających ciał tabularnych wygotował, ktoro projekty w tymże c. k. sądzie obwodowym przeznanem być mogą, a od dnia 1go października 1882 za księgi gruntową uważane będą, równie oznajmia się, że od tego dnia począwszy, nowe prawa własności, zastawu i inne prawa hipoteczne na wyżej opisanych nieruchomościach jako nowe ciała tabularne do księgi gruntowej wciągnąć się mających, tylko przez wpis do księgi hipotecznej nabyte, ograniczone, na innych przeniesione i uchylone być mogą

Równocześnie wzywa c. k. wyższy sąd krajowy wszystkich, którzyby:

a) na zasadzie praw, przed dniem otwarcia tych nowych ciał tabularnych nabytych, domagali się zmiany wpisanych tamże stosunków własności i posiadania, bez różnicy, czy zmiana ta przez dopisanie, odpisanie, lub przepisanie przez sprostowanie oznaczenia nieruchomości lub połączenie ciał hipotecznych, czyli też w inny sposób nastąpić ma;

b) już przed dniem otwarcia nowych ciał tabularnych na nieruchomościach tych, lub na jej częściach, nabyli prawa zastawu, służebności lub inne prawa do wpisu hipotecznego przydatne, o ile prawa te jako należące do dawniejszego stanu biernego wpisane być mają, a przy założeniu nowych ciał tabularnych wciągnięte nie zostały, ażeby w c. k. sądzie obwodowym w Kołomyi, swoje oznajmienie do dnia 31go grudnia 1882, włącznie, tem pewnie wnieśli, ileż w przeciwnym razie utracą prawo pierierania oznajmić się mających roszczeń, przeciw osobom trzecim, które na mocy niezaprzeczonych wpisów w nowej księdze gruntowej zawartych, prawa hipoteczne w dobrej wierze nabędą.

Nakoniec czyni się uwagę, że obowiązku zgłoszenia ta okoliczność nie zmienia, że prawo zgłosić się mające z księgi tabularnej, już do użytku służyć nie mającej, lub z załatwienia sądowego widocznem jest, lub że jakie podanie stron, odnoszące się do prawa do sądu wniesionem zostało, tudzież ze restytucja lub przedłużenie powyższego terminu dla pojedynczych stron miejsca nie ma.

Lwów, dnia 8 sierpnia 1882.

L. 12851. (7274 2-3)

C. k. sąd obwodowy w Tarnowie na prośbę Ewy Ostrowskiej z Tarnowa wzywa posiadacza karty wkładowej Tarnowskiej kasy oszczędności z dnia 6go kwietnia 1875 l. 8916 Tom 12 pag. 94 na sumę 191 zł 69 ct. w. a. opiewającej, a na imię Ewy Ostrowskiej wystawionej, ażeby takową w przeciągu sześciu miesięcy tud. sąd przedłożył, gdyż w przeciwnym takowa za umorzoną uznana, a Tarnowska kasa oszczędności jako wystawicielka od obowiązku względem nieje uwolnioną zostanie.

W Tarnowie, dnia 12 października 1882.

L. 6860. (7334 2-3)

C. k. sąd powiatowy w Czortkowie zawiadamia niniejszem niewiadomego z miejsca pobytu Oleskę Sobotia, że dla niego w sprawie egzekucyjnej Mojżesza Wolfa Muttnera przeciw niemu pto 45 zł. w. a. z pn. p. adwokat Czackowski kuratorem ustanowiony został i wzywa go, ażeby temu kuratorowi potrzebnej informacji udzielił, lub innego zastępcę sądowni wskazał.

C. k. sąd powiatowy

Czortków, dnia 22 lipca 1882.

L. 9012 (7469 2-3)

C. k. sąd del. miej. pow. w Rzeszowie zawiadamia niniejszem Piotra i Teofila Nowickich recte Smietanowiczów z miejsca pobytu niewiadomych że na prośbę dra Leona Bersona celem zaspojenia wierzytelności w kwocie 270 zł. w. a. z pn. egzekucyjne oszacowanie realności pod l. k. 100 w Ruskiej wsi położonej, o ile takowa według l. wyk. hip. 33 Teofili Nowickiej recte Smietanowiczowej własność stanowi dozwolone i zarządzone zostało i że dla nich kurator adw. dr. Koppel w Rzeszowie ustanowiony został.

Rzeszów, 24 października 1882.

L. 3576. (7409 2-3)

C. k. sąd powiatowy w Radomyślu wiadomo czyni, że dnia 4go lutego 1876 umarła w Przecławiu Rozalia Królicka z pozostawieniem kodycylnego rozporządzenia z dnia 21 lutego 1875. Sąd, nie znając miejsca pobytu córki zmarłej, Emilii zamężnej Teleżyńskiej, względnie gdy taż nie żyje, jej dzieci Emila, Dominika i Rozalii Teleżyńskich, wzywa ich by się w przeciągu roku jednego, od dnia niżej wyrażonego licząc, do spadku zgłosili i deklaracje swe wnieśli, gdyż inaczej spadek z zgłaszającymi się dziećmi i kuratorem Leonem Jaworskim z Przecławia przeprowadzony zostanie.

Radomyśl, dnia 7 października 1882.

L. 42674. (7588 1-3)

C. k. sąd krajowy we Lwowie uwiadomiamy z życia i miejsca pobytu niewiadomych Szymona i Wiktoryę małżonków Szulimowiczów, współwłaścicieli realności pod l. 311 1/4 w Lwowie położonej. Ze względu na prośbę Lipego i Chaji Mindli Grosserów do sądu dnia 29go lipca 1882 r. l. 32230 o wydzielenie z realności pod l. 311 1/4 części w obszarze 13 morgów 81 sążni kwadratowych i utworzenia dla tegoż kompleksu nowego ciała tabularnego wniesionej, wskutek uchwały c. k. wyższego sądu krajowego we Lwowie, z dnia 5 września 1882 r. l. 22202, do przesłuchania współwłaścicieli tej realności pod l. 311 1/4, celem stwierdzenia tożsamości wydzielić się mającej kompleksu, z częścią według tabuli miejscowej własności Lipego i Chaji Mindli Grosserów stanowiącej, termin na dzień 6go grudnia 1882 godzinę 4tą po południu w biurze 3eim tut. sądu wyznaczony, i że dla nich kurator w osobie adw. dra Pajaka z substytucją adw. dra Dulęby ustanowiony został.

Jest tedy rzeczą Szymona i Wiktoryi małż. Szulimowiczów w oznaczonym wyżej dniu do sądu tutejszego się stawić, lub też kuratorowi potrzebnych wyjaśnień udzielić.

Z c. k. sądu krajowego Lwów, dnia 21 października 1882.

L. 9849. (7498 1-3)

Ze strony c. k. sądu powiatowego w Gorlicach czyni się wiadomem, iż na dniu 22 marca 1880 zmarła Friedla Witte Landauowa w Gorlicach bez pozostawienia ostatniej woli rozporządzenia.

Ponieważ temu sądowi nie jest wiadomem, czyli i które osoby mają prawa do spadku jej, dlatego wzywa się wszystkich, którzyby zamierzali z jakiegobądź tytułu prawnego rościć sobie jakie prawo do spadku, żeby w przeciągu jednego roku od dnia niżej wyrażonego licząc, zgłosili się z prawami swojemi do tego spadku i przy wykazaniu swego prawa dziedziczenia wniesli oświadczenie się za dziedziców, w przeciwnym bowiem razie spadków, dla którego tymczasem Efraim Wertheimer ustanowionym został za kuratora spadkowego pertraktowany i przyznany zostanie tym, którzy się oświadczyli za dziedziców i tytuł swego prawa dziedziczenia wykazali, część zaś spadku nie przyjęła, lub jeżeliby się nikt nie oświadczył do niego, cały spadek przez rząd jako bezdziedziczny osiągnięty będzie.

C. k. sąd powiatowy Gorlice, dnia 12 sierpnia 1882.

L. 18489. (7693 3-3)

C. k. sąd krajowy wyższy w Krakowie podaje do wiadomości, że Bronisław Sadecki mianowany reskryptem wysokiego Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 15 sierpnia 1882 l. 12756 c. k. notaryuszem w Slemieniu, wykonał w dniu 26 października 1882 przepisana dla c. k. notaryusza przysięgę w c. k. sądzie krajowym wyższym w Krakowie.

Kraków, 2 listopada 1882.

L. 3050. (7332 2-3)

Ces. król. sąd powiatowy w Brzostku podaje do wiadomości, że dnia 5go kwietnia 1879 umarł w Przeczycy Jan Czech z pozostawieniem ostatniej woli rozporządzenia z dnia 27 marca 1878 uznanego za kodycyll.

C. k. sąd powiatowy, niżej mając miejsce pobytu Michała Czecha, spadkobierczego syna Jana Czecha, wzywa go, by w przeciągu roku jednego licząc od dnia poniżej wyrażonego, zgłosił się w tymże i wniosł oświadczenie przyjęcia spadku, w przeciwnym bowiem razie spadek byłby przeprowadzony z dziedzicami zgłaszającymi się i z kuratorem dr. Ludwikiem Midowiczem, dla niego ustanowionym.

Brzostek, dnia 2 września 1882

Upadłości.

L. 8746. (7824 1-3)

W masie rozbiorowej Mechla Kohn i Ire Preis zostali panowie adw. dr Finkelstein, stałym zawiadowcą zaś Mendel Leib Landau tegoż zastępcą ustanowieni.

Złoczów, dnia 28 października 1882.

L. 11431. (7829 1-3)

C. k. sąd obwodowy w Kołomyi ogłasza, iż adw. dr. Raach zamianowany został stałym zawiadowcą, a Abraham Badler zastępcą zawiadowcy masy rozbiorowej Marka Kugelmasa.

Kołomyja, 26 października 1882.

L. 13343. (7860 1-3)

W postępowaniu konkursowem przeciw firmie handlowej Schapiry spadkobierców i spółników jawnych Eliasa Auerbacha i Lazora Pohoryllesa zatwierdzili, zebrani na dniu 26 października 1882 wierzyciele kon-

kursowi adw. dr. Sternklara tymczasowego zarządcę, a wybrali na zastępcę tegoż Izidora Rosina dirigenta filii gal. akc. banku hip w Tarnopolu, tudzież do wydziału wierzycieli na członków Izidora Rosin, Jakóba Sprechera Saula Birnbauma a na zastępcę Jakóba Witt era; tych samych wybrano także na członków zarządu masy rozbiorowej Eliasa Auerbacha, jako spółnika jawnego tej firmy, zaś wybór podobny dla masy Lazora Pohoryllesa odbył się na dniu 20 października 1882.

O tem dokonany a przez sąd zatwierdzonym wyborze zawiadamia się wszystkich wierzycieli.

Tarnopol, dnia 31 października 1882.

L. 14480. (7847 1-3)

C. k. sąd obwodowy w Tarnowie podaje do wiadomości, iż wdrożonem zostało postępowanie konkursowe do majątku Chawy Wolf kramarki towarów korzecznych w Tarnowie zamieszkałej a to do całego tak ruchomego gdziekolwiek znajdującego się, jako też do nieruchomości majątku, położonego w tych krajach, w których ustawa konkursowa dnia 25 grudnia 1868 D. P. P. z r. 1869 Nr. 1 obowiązuje.

Komisarzem konkursowym zamianowany został p. Cypryan Tarczyński radca c. k. sądu kralowego w Tarnowie, tymczasowym zawiadowcą masy p. adw. dr. Alojzy Malawski w Tarnowie

Celem potwierdzenia ustanowionego przez sąd lub przedstawienia innego zawiadowcy masy konkursowej i jego zastępcy, tudzież obrania delegaeyi wierzycieli wyznacza się posłuchanie na dzień 16 grudnia 1882 o godzinie 4 po południu w biurze komisarza konkursowego, na którym stawić się mają wierzyciele z dokumentami rozszczenia ich wykazującymi.

Wszyscy do tej masy konkursowej, jako wierzyciele, jej rozszczenia mający, chociażby nawet o takowe i spory wytoczonymi byli powinni takowe do dnia 15 lutego 1883, stosownie do przepisów ustawy konkursowej unikając szkodliwych następstw tamże zagrożonych, w sądzie zgłosić, i na posłuchaniu, w dniu 28 lutego 1883, o godzinie 10 przed południem odbyć się mającym, do likwidacyi i do uporządkowania podać.

Termin ostatni służyć ma zarazem jako termin do zawarcia ugody w § 65 u. k. przewidzianej, na który w tym celu wszyscy wierzyciele niniejzem zawezwanie otrzymują.

Zgłoszonym i na ogólnym posłuchaniu stawającym wierzycielom służy prawo przez wolny wybór w miejsce zawiadowcy masy jego zastępcy i członków delegaeyi wierzycieli dotychczas urzędujących powołać stanowczo inne osoby, w których pokładają zaufanie.

Dalsze ogłoszenia w toku tego postępowania konkursowego zamieszczane będą w dzienniku urzędowym „Gazety Lwowskiej“.

W Tarnowie dnia 14 listopada 1882.

L. 12869. (7846 1-3)

C. k. sąd obwodowy w Samborze podaje niniejsem do wiadomości, że otworzył konkurs nad całym ruchomym, jakoteż w krajach, dla których ustawa konkursowa z dnia 25 grudnia 1868 ważną jest, położonym nieruchomości majątkiem Ludwiki Gendzńskiej właścicielce handlu korzennego w Samborze zamieszkałej.

Kierownictwo upadłości tej porucza się p. c. k. radcy sądu krajowego Antoniemu Dyduszyńskiemu, a tymczasowym zawiadowcą masy ustanawia się pana adwokata doktora Steuermanna.

Wszyscy ci, którzy do tej masy konkursowej, jako wierzycieli konkursowi pretensje rościć chcą mają takowe nawet w razie, gdy by o nie spór wytoczony był w ciągu 60 dni od dnia ogłoszenia tego edyktu w tutejszym sądzie obwodowym wedle przepisu ustawy konkursowej w celu zapobieżenia zagrożonym w tejże skutkom prawnym zgłosić się, i na terminie, który na dzień 8 lutego 1883 ustanawia się przed komisarzem konkursowym do likwidacyi i do oznaczenia pierwszeństwa wniesić.

Termin ten wyznacza się zarazem także i do zawarcia ugody. Wierzycielom, którzy na ogólnym terminie likwidacyjnym staną i pretensje swe ogłaszają, służy prawo powołać inne osoby w miejsce dotychczasowego zarządcy masy, jego zastępcy i członków wydziału wierzycieli.

Do zatwierdzenia przez sąd ustanowionego, albo do zamianowania innego zawiadowcy masy, tegoż zastępcy i członków wydziału wierzycieli wyznacza się termin na dzień 1 grudnia 1882 o godzinie 10 przed południem wobec komisarza konkursowego.

Zarazem zawiadamia się wierzycieli, którzy nie w Samborze mieszkają, że wedle § 111 zastępcę w Samborze mieszkającego, celem doręczenia uchwał oznajmić mają, inaczej bowiem na wniosek komisarza konkursowego dla nich kurator na ich koszt i niebezpieczeństwo ustanowionym zostanie.

Dalsze ogłoszenia w ciągu post. konk. umieszczone będą w dodatku urzędowym do gazety lwowskiej.

Sambor, 13 listopada 1882.

L. 3628. (7852 1-3)

Wszystkich wierzycieli masy konkursowej Hersza Rubina i Fiszla Jungermana zawiadamiam niniejsem, iż zarządca tejże masy, przedłożył projekt podziału funduszu masy, który u tegoż zarządcy lub u podpisanego komisarza konkursowego przejrzanym i odpisanym być może; zarazem wzywam ich w myśl § 176 u. kon., aby możliwe swe zarzuty przeciw wspomnianemu projektowi do dnia 25 listopada 1882 ustnie lub pisemnie u komisarza konkursowego wniesli.

Do rozprawy nad zarzutami ewentualnie wniesionymi, względnie nad zatwierdzeniem przedłożonego projektu repartyeyi, tudzież do sprawdzenia przedłożonego przez zarządcę masy rachunku z zarządu tejże i ustanowienia wynagrodzenia dla zawiadowcy, wreszcie do powzięcia uchwały po myśli § 139 i 144 u. k. co do sposobu korzystnego lokowania gotówki do masy należącej i sposobu, w jaki nieosiągnięte dotąd aktywa masy zrealizowane być mają, wyznaczam termin tutaj na 30 listopada 1882 o godzinie 9 z rana, na który ogół wierzycieli zapraszam.

Na powyższym terminie przeprowadzoną będzie też likwidacya tych wierzycielności, które z powodu opóźnionego zgłoszenia lub z innego powodu na poprzednich terminach do likwidacyi nie przyszły — a na który termin wszystkich interesowanych wzywam.

Różniatów, 22 października 1882.

Tustanowski c. k. sędzia powiatowy, jako komissarz konkursowy.

L. 25213. (7793 2-3)

C. k. sąd krajowy w Krakowie na zasadzie §. 63 ordynacyi konk. zezwolił na otwarcie konkursu na majątek Lóbla Grüns-pana kupca w Bochni, a mianowicie na majątek ruchomy gdziekolwiekby się takowy znajdował a na majątek nieruchomy o tyle, o ile takowy położony jest w tych krajach w których ordyn. konk. z dnia 25 grudnia 1868 obowiązuje.

Komisarzem konkursowym ustanawia się pana Juliana Tałasiewicza przełożonego sądu powiatowego w Bochni, a tymczasowym zarządcą masy pana adwokata Serafińskiego w Bochni z substytucją pana adw. Dr. Zakrzewskiego w Bochni.

Wierzycieli wzywa się niniejsem, aby na terminie dnia 30 listopada 1882 przed komisarzem konkursowym wyznaczonym za przedłożeniem dokumentów któreby ich pretensje wykazywały, oświadczyli się co do potwierdzenia tymczasowego zarządcy masy lub co do ustanowienia innego, tudzież aby wybrali wydział wierzycieli.

C. k. sąd krajowy wzywa tych wierzycieli którzy swych pretensji przeciwko masie konkursowej chcą dochodzić, aby takowe nawet w tym przypadku, gdyby się proces w toku znajdował do dnia 31 stycznia 1883, w c. k. sądzie krajowym w Krakowie lub w c. k. sądzie powiatowym w Bochni podług przepisu ordynacyi konk. unikając szkodliwych skutków prawa zgłosili a na terminie na dzień 5 marca 1883, o godz. 10 z rana w biurze komisarza konkursowego oznaczonym wywierzycielni i swoje wnioski co do oznaczenia pierwszeństwa swych pretensji poczynili.

Wierzycielom którzy pretensje zgłaszają, a na owym terminie będą obecni przysłuża prawo na miejsce tymczasowego zarządcy masy, jego zastępcy i wydziału wierzycieli którzy dotąd obowiązki te sprawali, powołać ostateczne osoby w których ufanie pokładają.

Wierzyciele, którzy w Bochni lub w jej pobliżu nie zamieszkuja winni są przy zgłoszeniu wymienieni pełnomocnika w Bochni zamieszkałego w celu doręczenia uchwał sądowych w przeciwnym bowiem razie na wniosek komisarza konkursowego wierzycielom rzezonym na ich niebezpieczeństwo i koszt kurator ustanowionym zostałyby.

Dalsze ogłoszenia w toku postępowania konkursowego umieszczane będą w urzędowej „Gazecie Lwowskiej“.

Termin do likwidacyi oznaczony, jest zarazem terminem co do układów z wierzycielami.

Kraków dnia 11 listopada 1882

L. 25572. (7794 3-3)

C. k. sąd krajowy jako handlowy w Krakowie na zasadzie §. 62 ordynacyi konk. zezwolił na otwarcie konkursu na majątek Fani Berger utrzymującej handel strojów damskich w Krakowie a mianowicie na majątek ruchomy, gdziekolwiek by się takowy znajdował a na majątek nieruchomy o tyle, o ile takowy położony jest w tych krajach, w których ordyn. konk. z d. 25 grudnia 1868 obowiązuje.

Komisarzem konkursowym ustanawia się pana c. k. radcę sądu krajowego Leichamscheidera a tymczasowym zarządcą masy pana adw. Dr. Kleina z substytucją pana Dr. Kaufmanna.

Wierzycieli wzywa się niniejsem aby na terminie dnia 27 listopada 1882, przed komisarzem konkursowym wyznaczonym za przedłożeniem dokumentów, któreby ich pretensje wykazywały, oświadczyli się co do

potwierdzenia tymczasowego zarządcy masy lub co do ustanowienia innego, tudzież aby wybrali wydział wierzycieli

C. k. sąd krajowy wzywa tych wierzycieli, którzy swych pretensji przeciwko masie konkursowej chcą dochodzić, aby takowe nawet w tym przypadku, gdyby się proces w toku znajdował, do dnia 31 stycznia 1882 w c. k. sądzie krajowym w Krakowie, podług przepisu ordynacyi konkursowej, unikając szkodliwych skutków prawa zgłosili a na terminie na dzień 1 marca 1883 o godz. 10 z rana w biurze komisarza konkursowego oznaczonym wywierzycielni i swoje wnioski co do oznaczenia pierwszeństwa swych pretensji poczynili

Wierzycielom, którzy pretensje swoje zgłaszają, a na owym terminie będą obecni, przysłuża prawo na miejsce tymczasowego zarządcy masy, jego zastępcy i wydziału wierzycieli, którzy dotąd obowiązki te sprawiali, powołać ostatecznie osoby, w których zaufanie pokładają.

Wierzyciele, którzy w Krakowie, lub w jego pobliżu nie zamieszkuja, winni są przy zgłoszeniu wymienieni pełnomocnika w Krakowie zamieszkałego, w celu doręczenia uchwał sądowych, w przeciwnym bowiem razie na wniosek komisarza konkursowego wierzycielom rzezonym na ich niebezpieczeństwo i koszt kurator ustanowionym zostałyby.

Dalsze ogłoszenia w toku postępowania konkursowego umieszczone będą w urzędowej „Gazecie Lwowskiej“.

Termin do likwidacyi oznaczony, jest zarazem terminem do układów z wierzycielami.

Kraków, dnia 11 listopada 1882.

Doniesienia prywatne.

Śliwki suszone świeże.

Netto 4 1/2 kło. wyborne duże w paczce fr. zlr. 2.25
" 4 1/10 " " " w woreczku " " 2.34
" 4 9/10 " " " średnie w woreczku franco " 2.15

Powidła świeże.

Netto 4 1/2 kło. słodkie i czyste w paczce fr. zlr. 2.05
" 4 1/4 " " " średnie " franco: " 1.86

Smalec czysty i świeży.

Netto 4 3/10 kło. wyborny w paczce franco zlr. 4.30
" 4 1/10 " " " w blaszance " " 4.55

Słonina świeża.

Netto 4 3/4 kło. najlepsza biała lub wędzona f. zlr. 4.45
" 4 3/4 " " " paprykowana fran. zlr. 4.55

Sardynki i ślodzie.

Brutto 5 kl. faszeczka sardyn. maryn. l. 1. fr. zlr. 2.65
" 5 " " " " 1.2. " " 2.50
" 5 " " " ślodzi " franco " 2.70

Brzdęk jesienna.

Netto 4 2/10 kło. najlepszy gatunek, franco zlr. 4. -

1 kło. marmolady morelowej . . . zlr. 1.60
1 " migdałów słodkich dużych . . . zlr. 1.16
1 " jabłek zimowych mieszanych 18 do 24 ct.
1 " gruszek wybornych 40 do 50 ct.
1 " papryki królewskiej zlr. 1.

Masę na rany wszelkiego rodzaju od 5 do 50 ct.
" na skóry wyborna 1 kło. 80 ct.
" Nowy Sącz, dnia 30 października 1882.

Przesłana mi masę jest bardzo dobra, skaleczywszy się grubo, prędko zagojone zostało
uniżony
m. p. Murdziński.

1/2 litra pomidorów gotowanych 25 ct.
2/10 " soku malinowego lub wisznio-
wego 25 cent.

HERBATA w różnych gatunkach 1 kło. od 2-80 do 12 zł.

MARONNY (kas tany) 4 9/10 kło franco od 1-55 do 2 zł.

1 kło. MIODU w najlepszym gatunku 48 centów
4 1/10 kło. " " " franco zł. 2.80

Przy nadesłaniu należytości za 3 paczki, wypada porto o 30 ct., przy pojedynczych o 6 ct. taniej.

Tomasz Gurowicz

Budapeszt. (69:3 11-15)

Valentin

niezrównany środek, odszczególniony 5ma medalami zasługi, listem pochwalnym, i na wystawie lekarsko-przyrodniczej w Krakowie przyznano medal zasługi.

Valentin w przeciągu dwóch tygodni wstrzymuje wypadanie włosów i przy dłuższym używaniu przywraca porost. — Flakon cały kosztuje 3 zł., pół 1 zł. 60 ct.

KAFRYNA

farbuje włosy na kolor czarny, piękny i trwały — Flakon kosztuje 2 zł.

J. IHNATOWICZ

magister farm. i chemik sądowy

Nabyć można we LWOWIE w fabryce ulica Kopernika l. 3. i u p. Bystrzenowskiego ul. Halicka w KRAKOWIE w filii, Sukiennice l. 29, w BRODACH u Witkowskiego, w BUCZACZU u Millera w BRZEZANACH u Millera, w TARNOPOLU u p. Jęmro giewicza, w STANISŁAWOWIE u Macury, w PRZEMYSLU u Nahlka, w JAROSŁAWIU u Wistockiego, w SAMBORZE u Marescha i Aleksiewicza, w PODHAJCACH u Kozyskiewicza, w STRYJU u Wysockiego, w KOŁOMYI u Stenzla, w DROHOBYCZU u Raczi, w HUSIATYNIE u Czernskiego, w PODKAMIENIU u Konciewicza.

